

**Informace
O VÝVOJI TRHU
ELEKTRONICKÝCH KOMUNIKACÍ
SE ZAMĚŘENÍM NA ROK 2011
a vybrané ukazatele prvního pololetí
2012**

Český telekomunikační úřad

říjen 2012

Obsah

Úvod

1. Manažerské shrnutí
2. Obecné ukazatele o trhu elektronických komunikací
 - 2.1 Tržby ze služeb
 - 2.2 Investice
 - 2.3 Zaměstnanost
3. Hlasové služby poskytované v pevném místě
 - 3.1 Aktivní přípojky
 - 3.2 Účastnické stanice
 - 3.3 Volání
 - 3.4 Služba volba a předvolba operátora (CS/CPS)
 - 3.5 Přenositelnost čísel
4. Mobilní služby
 - 4.1 Vývoj počtu aktivních SIM karet
 - 4.2 Volání
 - 4.3 SMS a MMS
 - 4.4 Vývoj průměrného ročního výnosu na uživatele (ARPU)
 - 4.5 Přenositelnost mobilních čísel
5. Porovnání služeb poskytovaných v pevných a mobilních sítích
6. Širokopásmový přístup k síti Internet
 - 6.1 Vývoj počtu přístupů k síti Internet
 - 6.2 Technologie přístupu k síti Internet
 - 6.3 Penetrace širokopásmových přístupů v ČR a mezinárodní porovnání
 - 6.4 Marketingový průzkum maloobchodního trhu přístupu k síti Internet
7. Šíření televizního vysílání
8. Seznam použitých zkratk

Úvod

ČTÚ vydává v pořadí čtvrtou zprávu o vývoji trhu elektronických komunikací – Informaci o vývoji trhu elektronických komunikací se zaměřením na rok 2011 a vybrané ukazatele prvního pololetí roku 2012 (dále jen „Informace“). První zpráva, kterou ČTÚ vydal v roce 2009 navázala na zahájení elektronického sběru dat od podnikatelů v elektronických komunikacích prostřednictvím portálu <https://monitoringtrhu.ctu.cz>. ČTÚ plně zprovoznil systém elektronického sběru dat na počátku roku 2007. Elektronický systém umožňuje operativní získávání údajů od podnikatelů, využívá přenos dat zabezpečeným protokolem a bezkontaktní předávání formulářů.

Informace mapuje stav a vývoj významných dílčích ukazatelů týkajících se jak poskytování služeb v elektronických komunikacích, tak oblasti elektronických komunikací jako celku. Tento přístup je odlišný od statistik a analýz vydávaných Českým statistickým úřadem (dále jen „ČSÚ“). ČSÚ zaměřuje svá vyhodnocení oblasti elektronických komunikací na posouzení makroekonomických ukazatelů a na základě prováděných spotřebitelských a jiných průzkumů analyzuje dostupnost služeb elektronických komunikací u uživatelů (obyvatel, domácností, podniků).

ČTÚ pravidelně umísťuje na portálu elektronického sběru dat formuláře pro sběr údajů pro analýzy trhů, mezinárodní vykazování a státní statistickou službu. Pro vykazování předávaných parametrů ČTÚ preferuje metodiku používanou Evropskou komisí pro pravidelně ročně vydávaný dokument s názvem Digital Agenda Scoreboard (dále jen „metodika EK“). Údaje zasílané podnikateli na portál elektronického sběru dat se před jejich zpracováním ověřují podle údajů o provozovaných činnostech, které podnikatelé oznamují do evidence podnikatelů vedené ČTÚ a podle dalších veřejných zdrojů.

Získané údaje od podnikatelů využívá ČTÚ zejména pro zpracování analýz relevantních trhů, které jsou vymezeny Doporučením Evropské komise a opatřením obecné povahy č. OOP/1/02.2008-2 ve znění opatření obecné povahy č. OOP/1/04.2012-4. Analýzy těchto relevantních trhů provádí ČTÚ za účelem zjištění úrovně vývoje soutěžní situace na trhu. Údaje od podnikatelů využívá ČTÚ také pro informování veřejnosti o vývoji na trhu elektronických komunikací v Měsíčních monitorovacích zprávách.

Informace ve své první kapitole mapuje základní trendy vývoje odvětví elektronických komunikací jako celku (tržby, investice, zaměstnanost) a poté se v dalších kapitolách podrobněji zabývá tržními výsledky a hodnocením jednotlivých součástí trhu (službami poskytovanými v pevném místě a prostřednictvím mobilních sítí, přístupem k síti Internet, službami šíření televizního vysílání). Informace uvádí u drtivé většiny ukazatelů vývoj v posledních pěti letech, tj. v letech 2007–2011, přičemž se detailněji zabývá stavem trhu elektronických komunikací v roce 2011. U vybraných ukazatelů doplnil ČTÚ stav ke dni 30. 6. 2012. ČTÚ však uvádí, že pololetní data jsou uvedena spíše pro ilustraci dalšího vývoje vybraných ukazatelů, ale nemusí vždy zcela vyjadřovat trend vývoje daných ukazatelů. V Informaci jsou zpracovány údaje aktualizované ke dni 5. 10. 2012.

Manažerské shrnutí

Základní trendy ve vývoji odvětví jako celku

V roce 2011 pokračoval trend poklesu tržeb ze služeb elektronických komunikací ve všech sledovaných ukazatelích. Celkové tržby ze služeb elektronických komunikací poklesly v roce 2011 na hodnotu 118,6 miliard korun, to je meziročně o 6,4 %. Nejvyšší meziroční pokles zaznamenaly tržby za služby poskytované v mobilních sítích, a to o 6,7 %, to je na 69,5 miliard korun. Investice do sítí a služeb elektronických komunikací meziročně poklesly na hodnotu 14,44 miliard korun, to je o 3,9 %. Tento pokles byl ovlivněn především meziročním snížením investic do hmotných aktiv mobilních sítí o 27,7 %, to je na hodnotu 4,75 miliard korun. Zaměstnanost v oboru elektronických komunikací stejně jako v roce 2010 meziročně poklesla, a to na hodnotu 20,4 tisíc zaměstnanců, meziroční pokles činil 2,2 %.

Hlasové služby poskytované v pevných sítích

Počet aktivních přípojek pro VDTs jako v minulých letech meziročně klesl, a to o 10,3 % na hodnotu 1,65 milionu aktivních přípojek. Z hlediska rozdělení aktivních přípojek podle technologií došlo k dalšímu snížení podílu kovových vodičů na celkovém počtu aktivních přípojek. Tomu odpovídá i pokles podílu analogových přípojek a nárůst podílu VoIP přípojek na celkovém počtu aktivních přípojek. Počet účastnických stanic VDTs dosáhl hodnoty 2,27 milionu, což představuje meziroční pokles o 3,9 %. Penetrace účastnickými stanicemi VDTs poklesla z 22,0 % v roce 2010 na 21,6 % v roce 2011. Počet účastnických stanic nepodnikajících fyzických osob se snížil o 6,4 % na 1,21 milionu. U právnických a podnikajících fyzických osob se počet účastnických stanic snížil o 0,9 % na hodnotu 1,07 milionu. U obou segmentů vzrostl podíl účastnických stanic prostřednictvím technologie VoIP. U provozu volání originovaného účastníky v pevných sítích došlo v roce 2011 k meziročnímu snížení o 6,5 % na hodnotu 2,6 miliard reálných minut. Nejvíce se na celkovém provozu volání podílelo volání do národních pevných sítí včetně volání do vlastní sítě (1,8 miliard reálných minut, to je 75,2 % celkového provozu volání), kde zároveň došlo k nejvyššímu meziročnímu poklesu provozu (21,8 %). V roce 2011 došlo k nárůstu podílu volání originovaného na přípojkách VoIP na celkovém originovaném provozu. Celkové tržby za volání na maloobchodním trhu meziročně klesly o 16,3 % na hodnotu 2,91 miliard korun bez DPH. Meziročně poklesl i objem volání prostřednictvím CS/CPS, a to na hodnotu 0,20 miliard reálných minut, to je téměř o 26,7 %. V roce 2011 bylo v pevných sítích přeneseno 746 080 čísel, zatímco v roce 2010 bylo přeneseno 684 049 čísel.

Mobilní služby

Počet aktivních SIM karet podle metodiky EK¹ dosáhl v roce 2011 hodnoty 13,4 milionů, což představuje meziroční nárůst o 2,9 % a penetraci (počet aktivních SIM karet na 100 obyvatel) ve výši 127,6 %. Podíl aktivních předplacených (pre-paid) SIM karet na celkovém počtu aktivních SIM karet průběžně klesá (v roce 2011 dosáhl výše 40 %). V průběhu roku 2011 tři mobilní operátoři, společnosti Telefónica Czech Republic, a.s. (dále jen „Telefónica“), T-Mobile Czech Republic a.s. (dále jen „T-Mobile“) a Vodafone Czech Republic a.s. (dále jen „Vodafone“), dále rozšiřovali pokrytí obyvatelstva a území sítěmi UMTS. Provoz originovaný účastníky v mobilních sítích v roce 2011 meziročně vzrostl o 3,8 % na 15,7 miliard reálných minut. Převažující část (9,9 miliard reálných minut) v roce

¹ Podle metodiky EK jsou za pre-paid SIM karty považovány ty, které byly minimálně jednou za poslední tři měsíce použity pro originaci nebo terminaci volání, odeslání SMS, MMS nebo pro datové služby.

2011 tvořilo volání do vlastní mobilní sítě, jehož podíl na celkovém provozu v mobilních sítích vzrostl na 63,3 %. Tržby z hlasových služeb se meziročně snížily o 12,2 % na hodnotu 39,7 miliard korun. Průměrná cena za reálnou minutu volání se snížila na 2,45 korun bez DPH, průměrný roční výnos na uživatele za hlasové služby dosáhl hodnoty 2 940 korun bez DPH. Počet odeslaných SMS zpráv se meziročně snížil o 11,5 % na celkový počet 7,1 miliard zpráv. Převažující část (53,5 %) tvořily SMS zprávy odesílané do vlastní sítě. Tržby za odeslané SMS zprávy poklesly o 2,3 % na 8,3 miliard korun bez DPH, což zvedlo průměrnou cenu za odeslanou SMS zprávu v porovnání s rokem 2010 o 10,5 % (11 haléřů) na 1,16 korun bez DPH. Celkový počet odeslaných MMS zpráv se meziročně snížil na 54,2 milionů, což odpovídá úrovni roku 2009. Tržby za odeslané MMS zprávy dosáhly hodnoty 243,0 milionů korun bez DPH. Průměrný roční výnos na uživatele za poskytované služby celkem (ARPU) poklesl na hodnotu 5 064 korun bez DPH. V mobilních sítích bylo v roce 2011 přeneseno 336 889 mobilních čísel.

Přístup k síti Internet

Širokopásmový přístup k síti Internet je vyhodnocován z hlediska počtu přístupů, technologie přístupu a penetrace. Pozornost je věnována vývoji počtu přístupů prostřednictvím technologie xDSL s ohledem na uplatněnou regulaci. Počet širokopásmových přístupů k síti Internet v roce 2011 meziročně vzrostl o 12,2 % na více než 3,1 milionů. Na růstu se podílel především rozvoj mobilních a FTTx přístupů k síti Internet. Penetrace širokopásmových přístupů se v roce 2011 zvýšila z 26,0 % na 30,0 % a penetrace bez zahrnutí mobilních přístupů z 21,0 % na 23,7 %. Podíl společnosti Telefónica na maloobchodním trhu xDSL přístupů poklesl meziročně z 85,6 % na 85,2 %.

Šíření rozhlasového a televizního vysílání

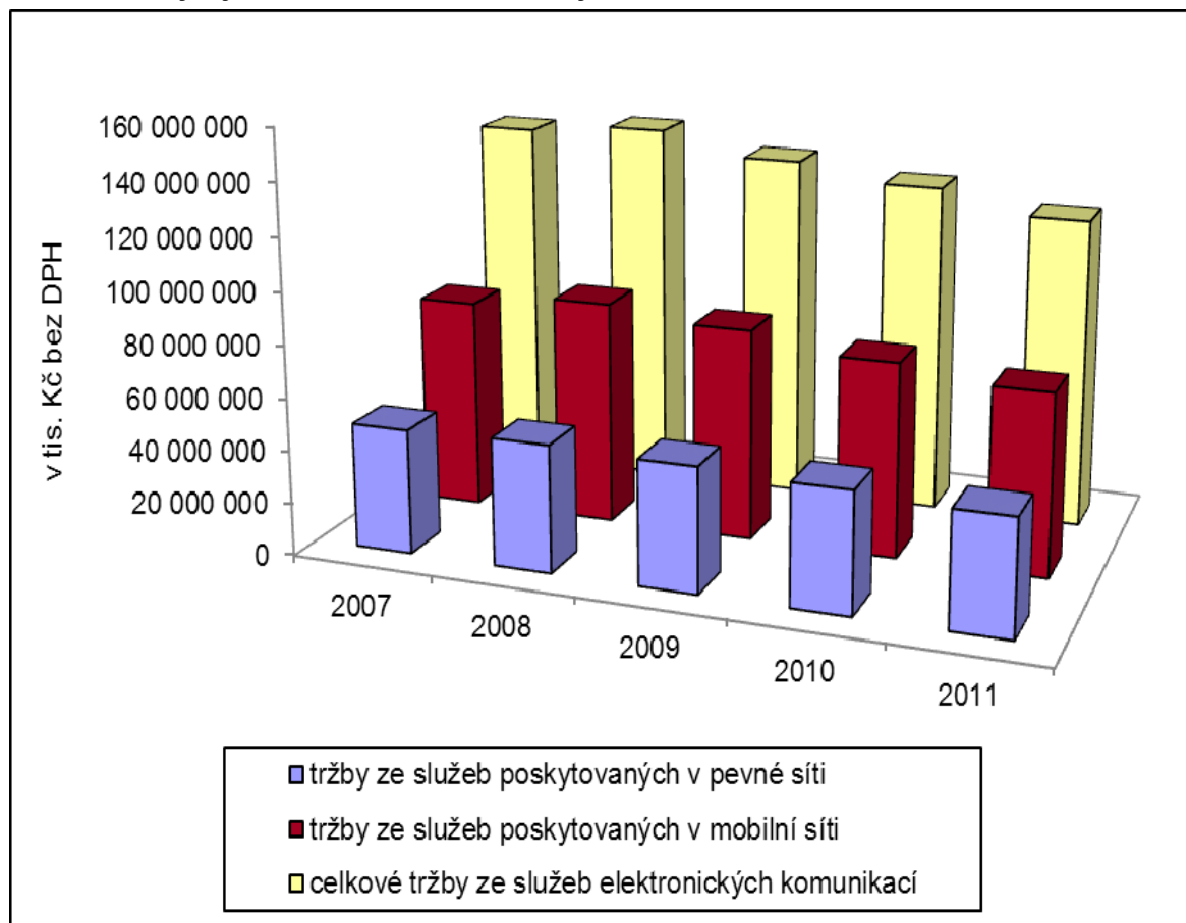
Televizní vysílání přijímají obyvatelé ČR prostřednictvím několika vysílacích platforem, jejichž podíl na trhu šíření vysílání se průběžně mění zejména v souvislosti s rozšiřujícím se pokrytím signálem zemského digitálního televizního vysílání. V polovině roku 2012 došlo k definitivnímu ukončení analogového televizního vysílání na celém území ČR. Podíl jednotlivých platforem na hlavním příjmu televizního vysílání v domácnostech se v roce 2011 oproti roku 2010, s výhradou zemské digitální a analogové TV, významně neměnil.

Obecné ukazatele o trhu elektronických komunikací v ČR

2.1 Tržby ze služeb elektronických komunikací

Graf č. 1: Vývoj tržeb ze služeb elektronických komunikací²

V roce 2011 došlo k dalšímu poklesu celkových tržeb ze služeb elektronických komunikací, meziročně o 6,4 % na 118,6 miliard korun. Pokles byl vyšší než v roce 2010, kdy došlo k meziročnímu poklesu o 4,8 %. Oproti roku 2007 poklesly celkové tržby ze služeb elektronických komunikací o 19,5 miliard korun bez DPH, což představuje 14,1 %. Tržby klesají již od roku 2008.

Tržby za služby poskytované v pevných sítích meziročně poklesly o 4,6 % na hodnotu 43,8 miliard korun. V porovnání s rokem 2010 byl meziroční pokles vyšší o 1,5 procentního bodu. Tržby za služby poskytované v mobilních sítích dosáhly hodnoty 69,5 miliard korun a meziročně klesaly rychleji než tržby za služby poskytované v pevných

² Tržby za provoz v pevné síti = tržby za příchozí a odchozí provoz a přístup ke službě v pevném místě zahrnující velkoobchodní a maloobchodní tržby za hlas, data a Internet (nezahrnují šíření rozhlasového a televizního vysílání).

Tržby za provoz v mobilní síti = tržby za příchozí a odchozí provoz v mobilní síti zahrnující velkoobchodní a maloobchodní tržby za hlas, data a Internet.

Celkové tržby ze služeb elektronických komunikací = tržby celkem za služby zařazené do odvětví elektronických komunikací.

Pozn.: Podle metodiky EK.

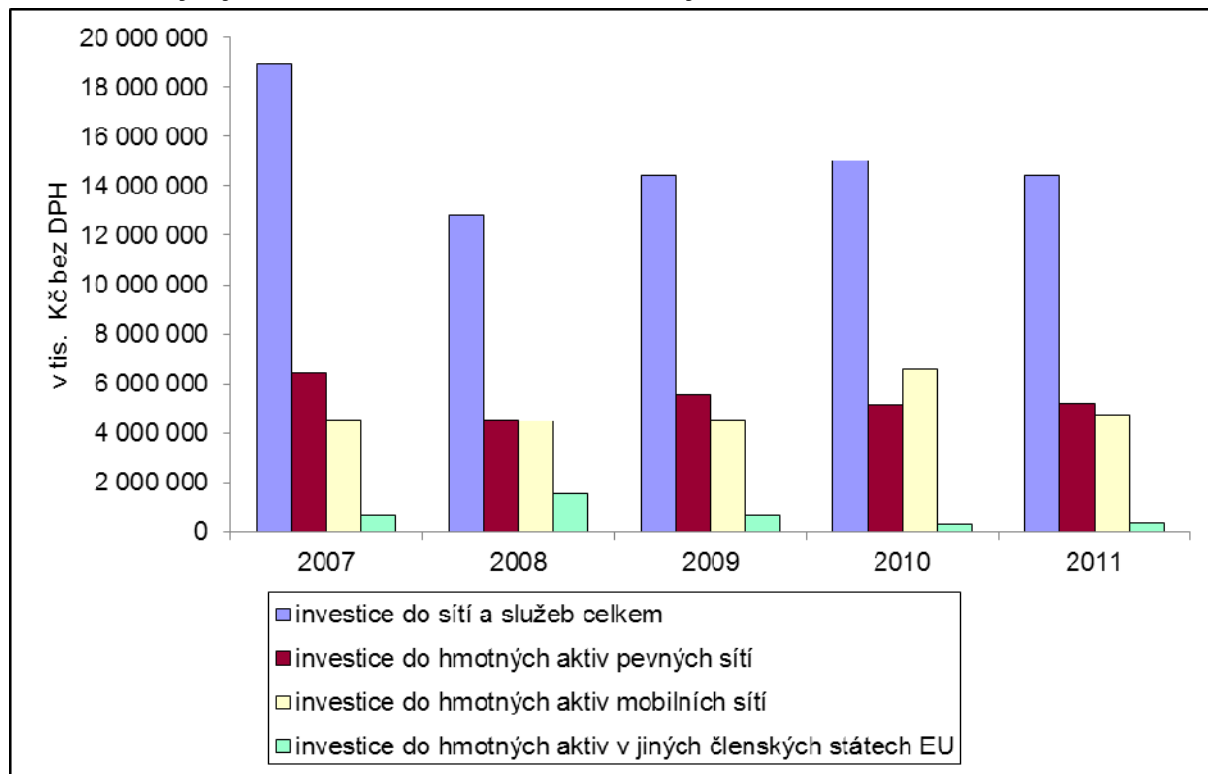
sítích, a to o 6,7 %. V porovnání s rokem 2010 byl meziroční pokles nižší o 1,2 procentního bodu.

V uplynulém kalendářním roce tržby za služby poskytované v mobilních sítích převyšovaly tržby za služby poskytované v pevných sítích o 25,7 miliard korun. V roce 2010 však byl tento rozdíl vyšší, činil 28,5 miliard korun. Trend snižování tohoto rozdílu je možno pozorovat již od roku 2008.

2.2 Investice

Graf č. 2: Vývoj investic do sítí a služeb elektronických komunikací³

V roce 2011 meziročně poklesly celkové investice do sítí a služeb elektronických komunikací v ČR o 3,9 % na hodnotu 14,44 miliard korun.

Investice do hmotných aktiv pevných sítí meziročně vzrostly o necelé jedno procento na hodnotu 5,17 miliard korun bez DPH, zatímco v roce 2010 zaznamenaly meziroční pokles o 7,1 %. Výrazný pokles byl v roce 2011 zaznamenán u investic do hmotných aktiv mobilních sítí, které meziročně poklesly o 27,7 % na hodnotu 4,75 miliard korun. V roce 2010 však vzrostly investice meziročně o 45,0 %, investovaná částka v roce 2011 tak byla o cca 5 % vyšší než v letech 2007–2009. V roce 2011 převýšily investice do hmotných aktiv pevných sítí investice do hmotných aktiv mobilních sítí o 8,0 %, tento trend odpovídá trendu v celém sledovaném období, kdy byly investice do hmotných aktiv pevných sítí v průměru o 7,3 % vyšší.

³ Investice do sítí a služeb celkem = dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek pořízený v průběhu sledovaného období do sítí a služeb elektronických komunikací.

Investice do hmotných aktiv pevných sítí = dlouhodobý hmotný majetek v pevných sítích pořízený v průběhu sledovaného období (nezahrnuje systémy kabelových televizí používané výhradně pro šíření rozhlasového a televizního vysílání).

Investice do hmotných aktiv mobilních sítí = dlouhodobý hmotný majetek v mobilních sítích pořízený v průběhu sledovaného období (nezahrnuje pořízení licencí).

Investice do hmotných aktiv v jiných členských státech EU = zahraniční investice českých podniků do dlouhodobého hmotného majetku do sítí a služeb elektronických komunikací v členských zemích EU pořízené v průběhu sledovaného období.

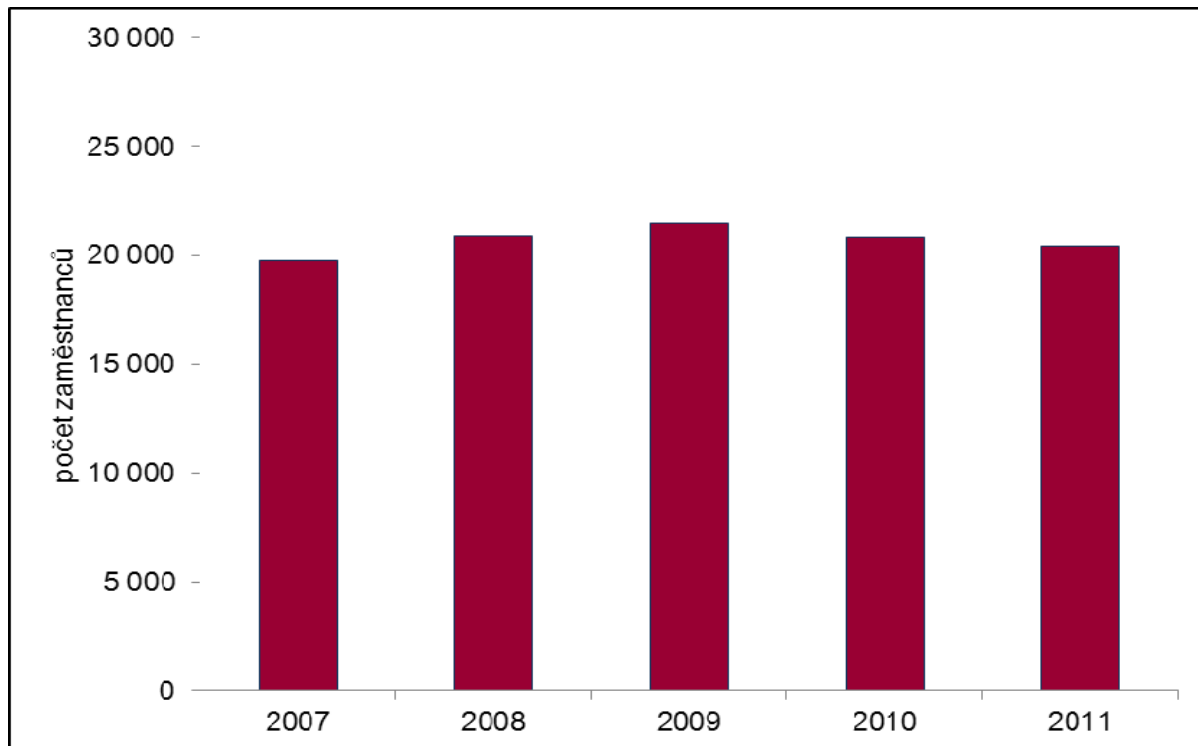
Pozn.: Podle metodiky EK.

U investic do hmotných aktiv v jiných členských státech EU došlo v roce 2011 oproti předchozímu roku k meziročnímu nárůstu o 28,2 % na 0,34 miliard korun, zatímco v předchozím období byl zaznamenán meziroční pokles o 59,5 %.

2.3 Zaměstnanost

Graf č. 3: Vývoj zaměstnanosti v oboru elektronických komunikací⁴

V roce 2011 došlo k meziročnímu poklesu přepočteného stavu zaměstnanců v oboru elektronických komunikací na 20 400 zaměstnanců, to je pokles o 2,2 %, v roce 2010 byl zaznamenán rovněž pokles, meziročně o 2,8 %. Přepočtený stav zaměstnanců v oboru elektronických komunikací za rok 2011 převyšuje přepočtený stav zaměstnanců dosažený v roce 2007 o 3,1 %.

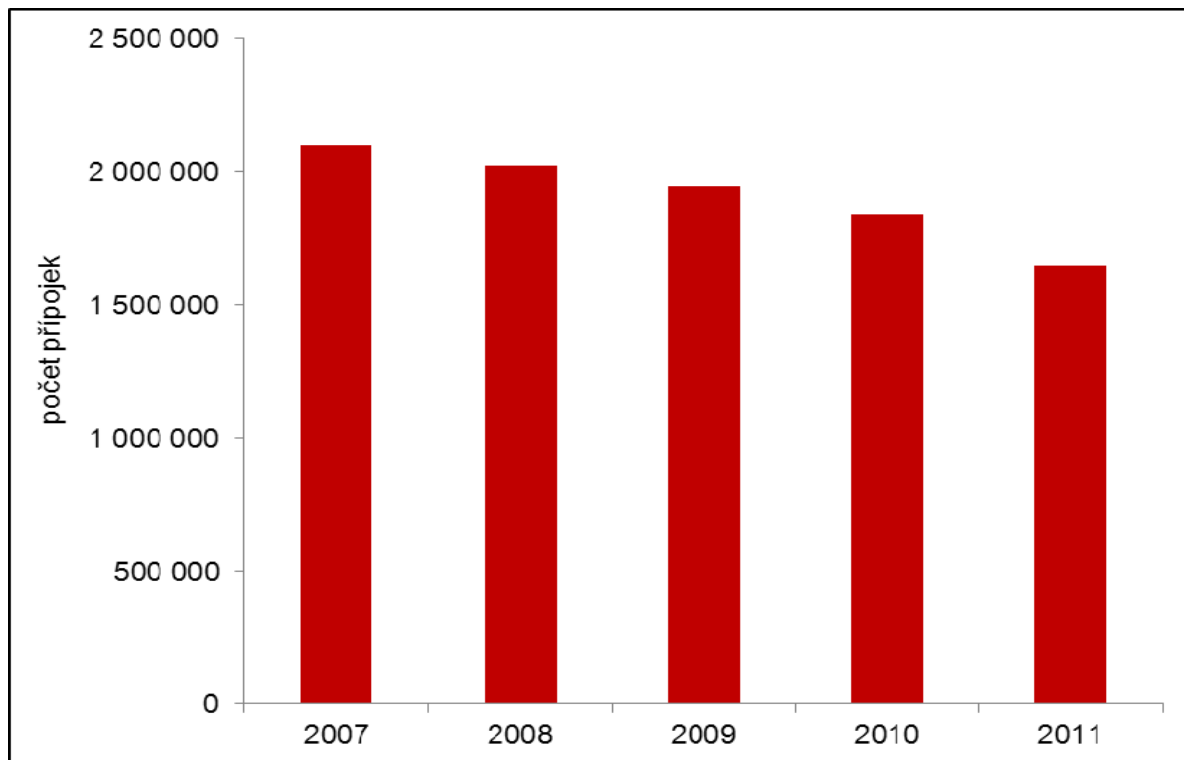
⁴ Přepočtený počet zaměstnanců za sledovaný rok = aritmetický průměr měsíčních průměrných počtů zaměstnanců, přepočtený na plný pracovní úvazek.
Pozn: Podle metodiky OECD, ITU, EUROSTAT.

Hlasové služby poskytované v pevném místě

3.1 Aktivní přípojky

Graf č. 4: Vývoj počtu aktivních přípojek pro VDTS⁵

V roce 2011 pokračoval v ČR dlouhodobý pokles počtu PSTN přípojek v pevném místě, na kterých je poskytována VDTS, zatímco počet přípojek VoIP rostl. V roce 2011 meziročně poklesl celkový počet aktivních přípojek, na kterých je poskytována VDTS, o 10,3 % na 1,65 milionu.

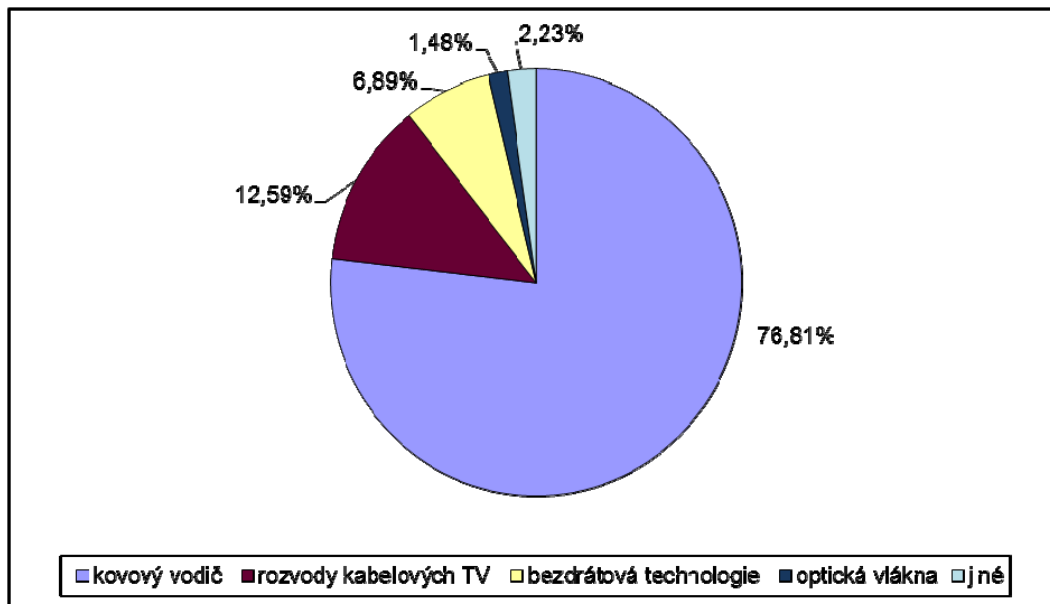
⁵ Počet aktivních přípojek = počet aktivních přípojek na kterých je poskytována VDTS (kovové vodiče, rozvody kabelových televizí, bezdrátová technologie, optická vlákna, jiné). Zahrnuje i konvergovaná řešení mobilních operátorů.

Pozn.: Podle metodiky EUROSTAT.

ČTÚ opravil údaj o počtu aktivních přípojek pro VDTS oproti Zprávě o vývoji trhu elektronických komunikací se zaměřením na rok 2010 z důvodu chybného uvedení údajů od některých podnikatelů.

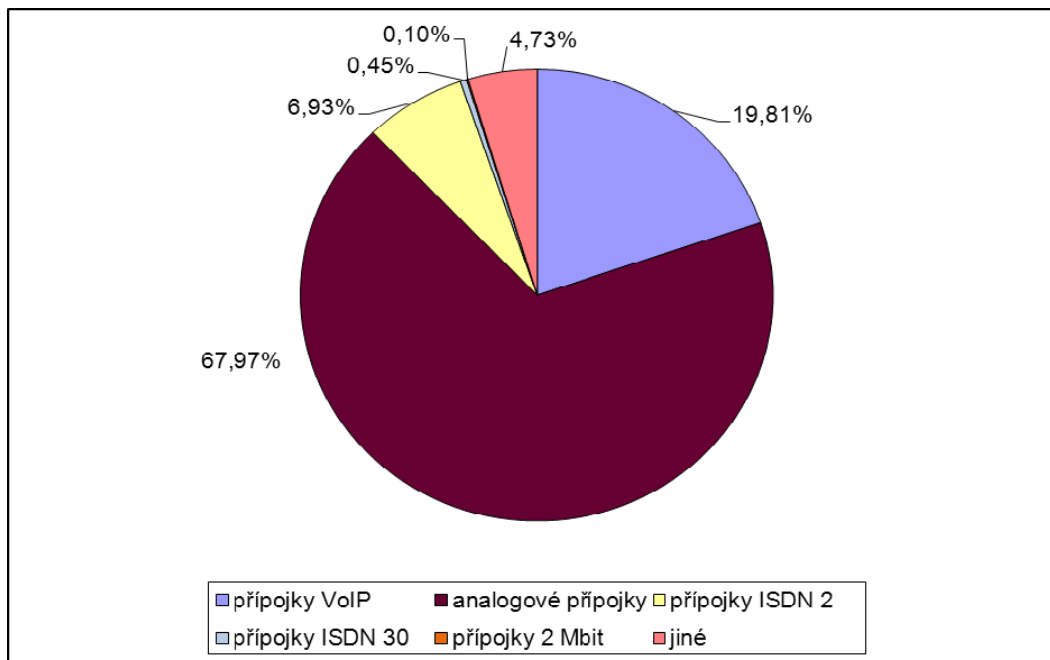

Graf č. 5: Rozdělení aktivních přípojek pro VDTS podle technologií k 31. 12. 2011

Podíl kovových vodičů na celkovém počtu aktivních přípojek se v roce 2011 snížil na 76,81 %. Podíl přípojek CATV v roce 2011 dosáhl 12,59 %, podíl bezdrátových technologií 6,89 % a podíl optických přípojek 1,48 %.

Graf č. 6: Rozdělení aktivních přípojek pro VDTS podle způsobu připojení účastníka k 31. 12. 2011

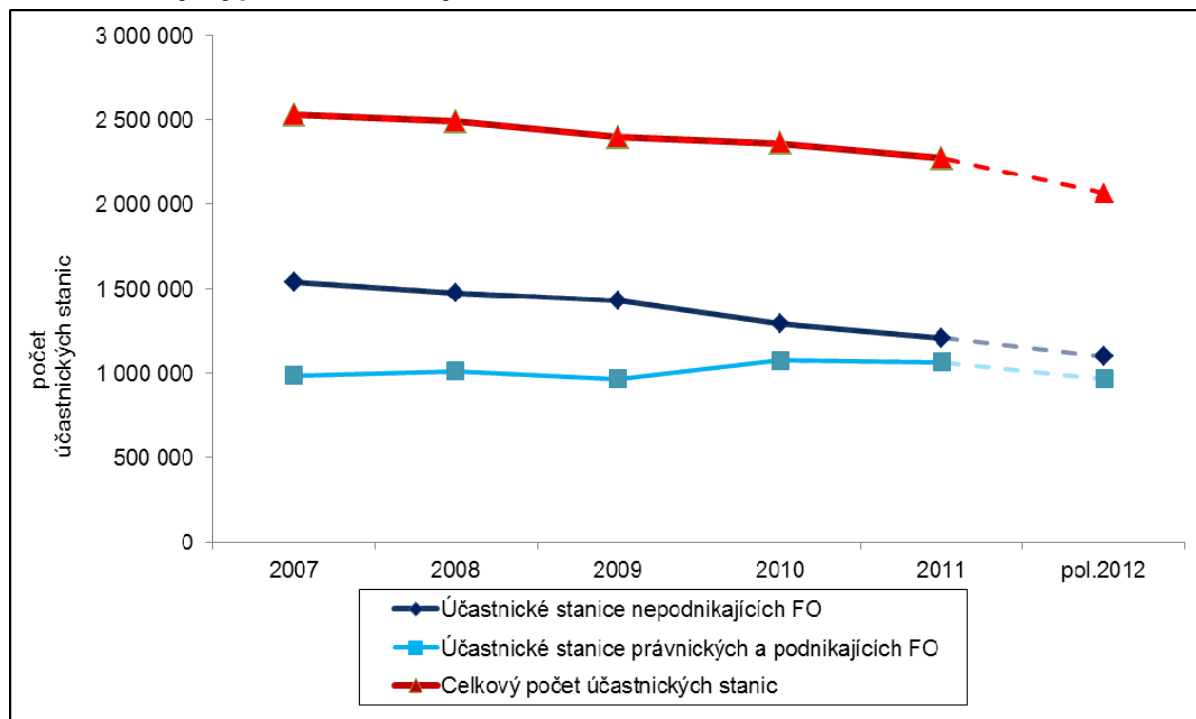

V roce 2011 dále poklesl podíl analogových přípojek na celkovém počtu aktivních přípojek na 67,97 %. Podíl přípojek VoIP vzrostl na 19,81 %.

3.2 Účastnické stanice

Graf č. 7: Vývoj počtu účastnických stanic VDTS⁶

V roce 2011 pokračoval pokles celkového počtu účastnických stanic. Meziroční pokles činil 3,9 % a celkový počet účastnických stanic dosáhl hodnoty 2,27 milionu. Počet účastnických stanic nepodnikajících fyzických osob ve sledovaném roce poklesl o 6,4 % na 1,21 milionu. Počet účastnických stanic právnických a podnikajících fyzických osob meziročně klesl o 0,9 % na 1,07 milionu.

Za celé sledované období (2007 až 1. pololetí roku 2012) poklesl počet účastnických stanic celkem o 18,4 %, tedy o 465,6 tisíc. Na snížení celkového počtu účastnických stanic se nejvíce podílelo snížení počtu účastnických stanic nepodnikajících fyzických osob, který poklesl o 28,8 %, zatímco počet účastnických stanic právnických a podnikajících fyzických osob za uvedené období poklesl pouze o necelých 2,2 %.

Za první pololetí 2012 došlo k dalšímu snížení počtu účastnických stanic o 9,2 % oproti stavu k 31. 12. 2011. Na snížení se téměř shodně podílely jak účastnické stanice fyzických nepodnikajících osob, tak i účastnické stanice právnických a fyzických podnikajících osob.

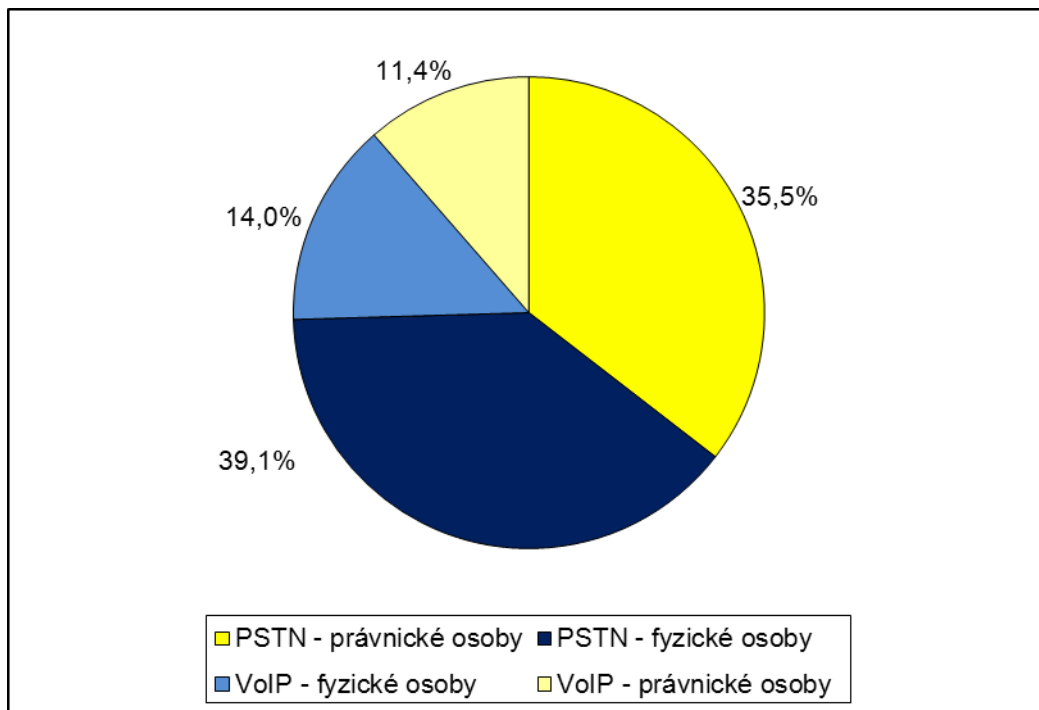
⁶ Účastnická stanice = soubor technických prostředků vymezený koncovým bodem veřejné telefonní sítě a jednoznačně určeným ústředním zakončením, na kterém je poskytována VDTS v pevném místě.

Celkový počet účastnických stanic v pevném místě = účastnické stanice nepodnikajících fyzických osob, účastnické stanice podnikajících fyzických osob a právnických osob. Zahrnuty jsou účastnické stanice VDTS poskytované prostřednictvím přístupové PSTN sítě a VDTS poskytované prostřednictvím protokolu VoIP, zahrnuty jsou i PBX napojené na ústředny mobilních sítí.

Pozn.: Podle metodiky ITU a EUROSTAT.

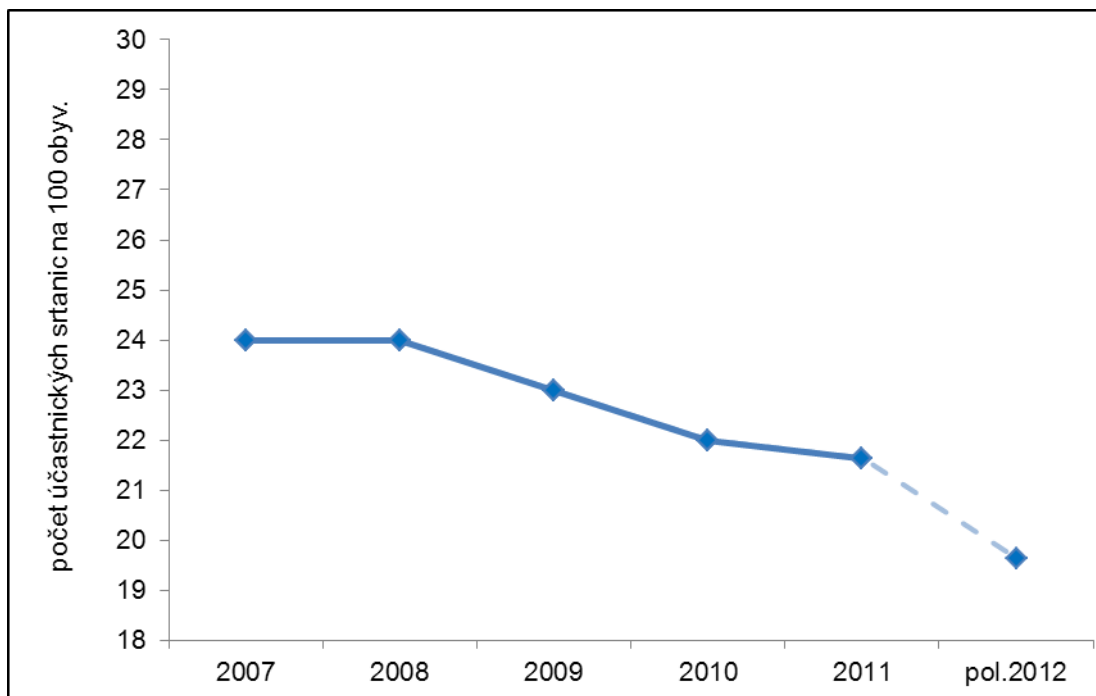
Graf č. 8: Rozdělení účastnických stanic podle uživatelů a způsobu připojení účastníka k 31.12. 2011

Z hlediska struktury účastnických stanic převažoval i v roce 2011 podíl účastnických stanic nepodnikajících fyzických osob, i když tento podíl meziročně klesl a v roce 2011 dosáhl hodnoty 39,1 %.

Podíl účastnických stanic nepodnikajících fyzických osob v PSTN síti se v roce 2011 snížil na 39,1 %, zatímco podíl účastnických stanic VoIP v roce 2011 vzrostl na 14,0 %.

Podíl účastnických stanic právnických a podnikajících fyzických osob v PSTN síti rovněž poklesl a činil 35,5 %. Podíl účastnických stanic VoIP právnických a podnikajících fyzických osob, obdobně jako u účastnických stanic nepodnikajících fyzických osob, vzrostl na 11,4 %.

Graf č. 9: Vývoj penetrace účastnických stanic v pevných sítích⁷

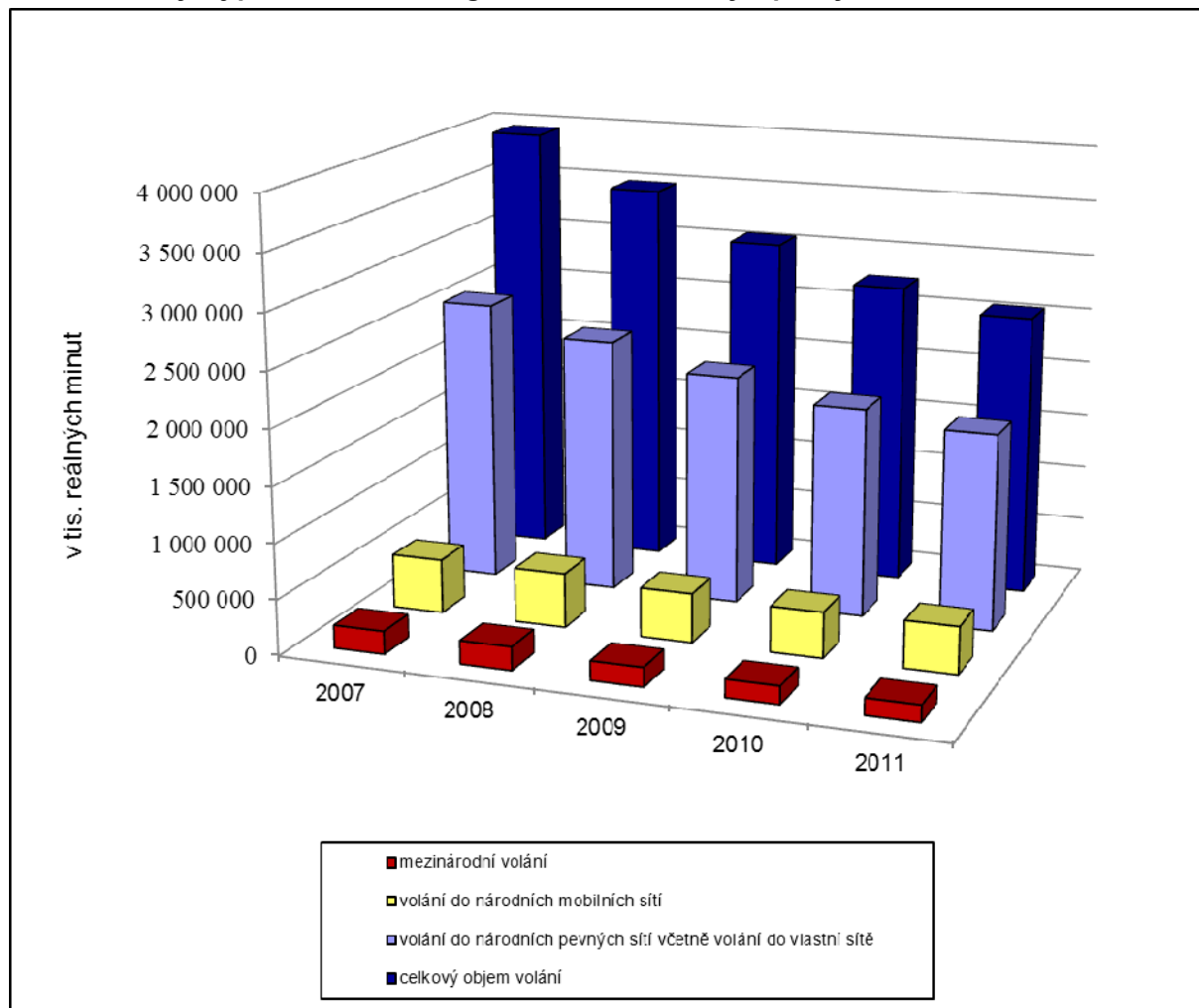
Z uvedeného grafu je zřejmé, že počet účastnických stanic na sto obyvatel v pevných sítích od roku 2007 neustále klesal. V roce 2011 došlo v porovnání s rokem 2010 k dalšímu snížení penetrace o 0,4 procentního bodu a k 30. 6. 2012 k dalšímu podstatnějšímu snížení o dva procentní body oproti konci roku 2011, a to na 19,6 %.

⁷ Penetrace = počet účastnických stanic/100 obyvatel (k 31. 12. daného kalendářního roku).
Pozn.: Podle metodiky EK.

3.3 Volání

Graf č. 10: Vývoj provozu volání originovaného účastníky v pevných sítích⁸

V roce 2011 došlo k meziročnímu poklesu celkového objemu volání v pevných sítích, a to o 6,89 % na 2,55 miliard reálných minut. Tento pokles ovlivnilo zejména snížení provozu volání do národních pevných sítí včetně volání do vlastní sítě o 6,3 % na 1,8 miliard reálných minut. U mezinárodního volání došlo k meziročnímu poklesu na 0,15 miliard reálných minut, tedy o 6,49 %. Volání do národních mobilních sítí vzrostlo o 3,0 % na

⁸ Mezinárodní volání = reálný počet minut provozu generovaného vlastními účastníky (bez ohledu na způsob tarifikace) směřovaného do sítí zahraničních operátorů.

Volání do národních mobilních sítí = reálný počet minut provozu generovaného vlastními účastníky (bez ohledu na způsob tarifikace) zahrnující volání terminovaná v národních mobilních sítích.

Volání do národních pevných sítí včetně volání do vlastní sítě = reálný počet minut provozu generovaného vlastními účastníky (bez ohledu na způsob tarifikace) zahrnující volání originovaná a současně terminovaná ve vlastní pevné síti a zahrnující veškerá volání na geografická a negeografická čísla terminovaná v jiných národních pevných sítích.

Celkový objem volání zahrnuje veškerá volání VDTs prostřednictvím PSTN sítě a VoIP.

Pozn.: Podle metodiky EK.

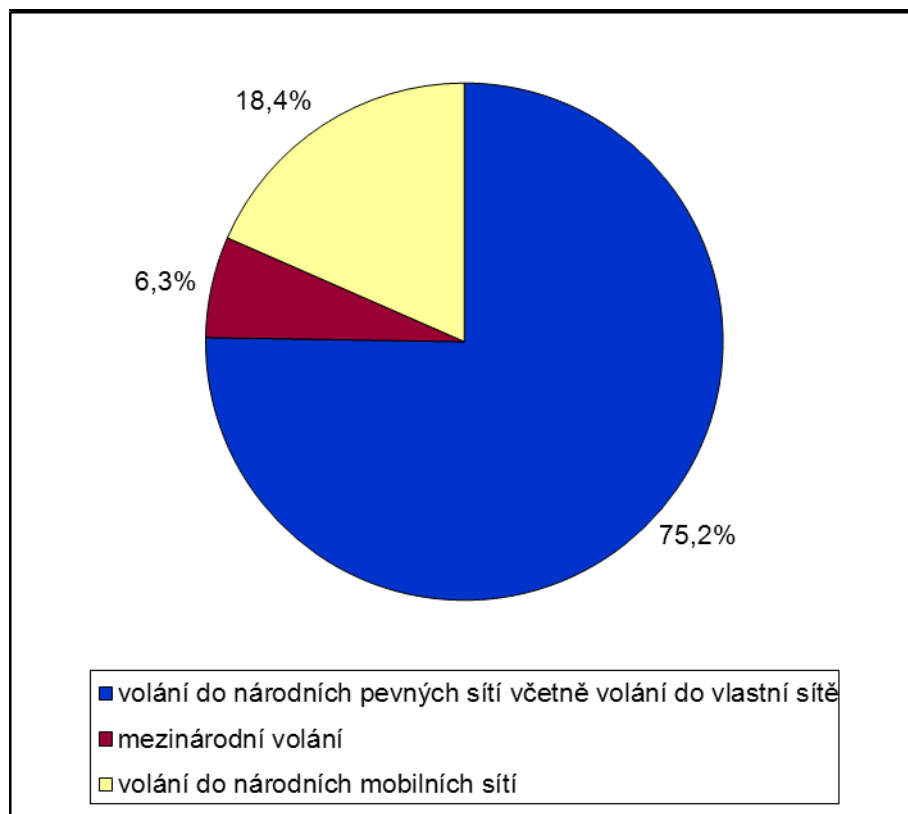
Pozn.: U zdrojových dat za rok 2009 byla provedena korekce, rozdíl ovlivněn dostupností dat k termínu zpracování.

0,42 miliard reálných minut. V roce 2011 meziročně poklesl objem volání prostřednictvím služby CS/CPS o více než 26,5 % na 0,2 miliard reálných minut.

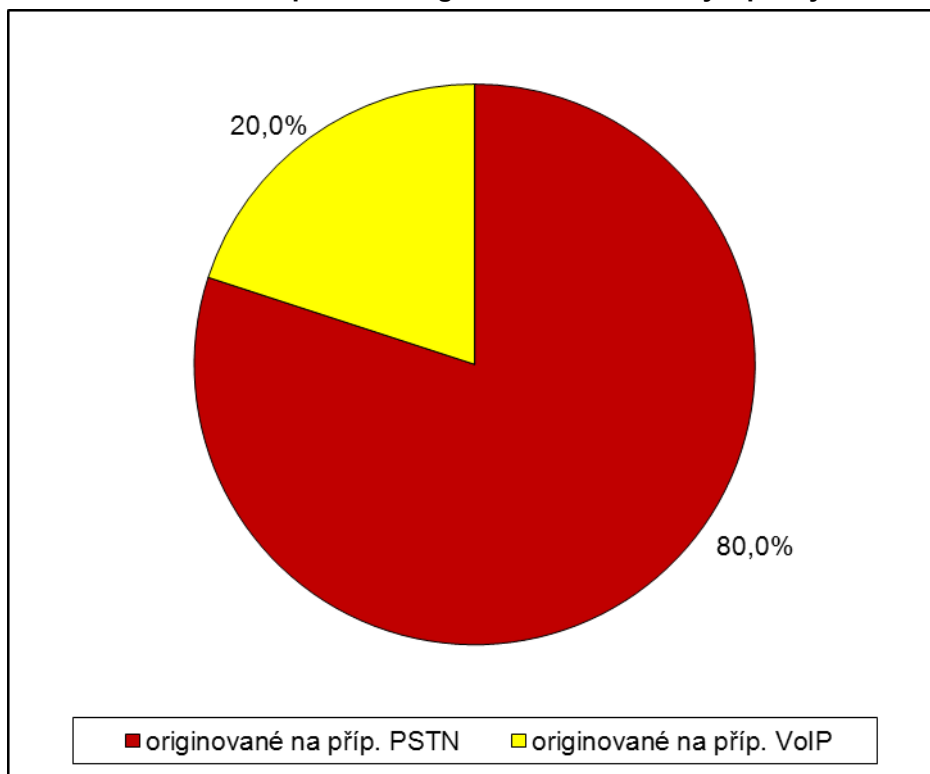
Za celé sledované období 2007–2011 tak celkový provoz volání v pevných sítích poklesl o více než 35,0 %.

Graf č. 11: Rozdělení provozu originovaného účastníky v pevných sítích podle směru volání v roce 2011⁹

Z hlediska struktury volání tvořilo volání do národních pevných sítí včetně volání do vlastní sítě převážnou část volání, a to 75,2 %. Podíl objemu volání do národních mobilních sítí činil 18,4 %. Mezinárodní volání se na celkovém objemu volání podílelo 6,3 %.

⁹ Údaje za provoz volání originovaný účastníky v pevných sítích zahrnuje provoz volání (v reálných minutách) ve standardu VDTS.

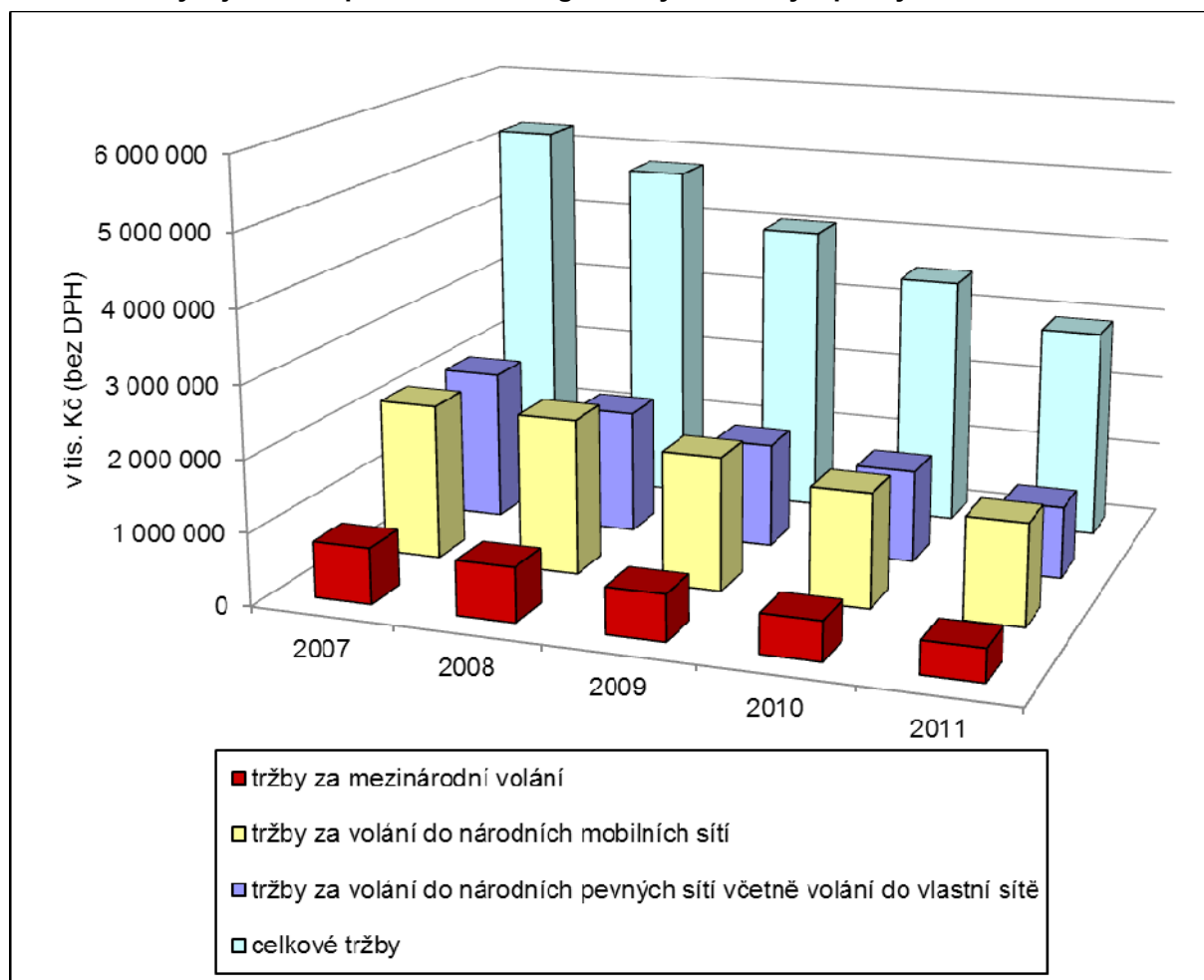
Graf č. 12: Rozdělení provozu originovaného účastníky v pevných sítích v roce 2011¹⁰

V roce 2011 se volání originované na přípojkách VoIP podílelo na celkovém originovaném provozu volání 20,0 %, což představuje nárůst oproti roku 2010. Provoz volání originovaný na přípojkách PSTN sítě činil 80,0 % celkového originovaného provozu volání.

¹⁰ Údaje za provoz volání originovaný účastníky v pevných sítích zahrnuje provoz volání (v reálných minutách) ve standardu VDTS.

Graf č. 13: Vývoj tržeb za provoz volání originovaný účastníky v pevných sítích¹¹

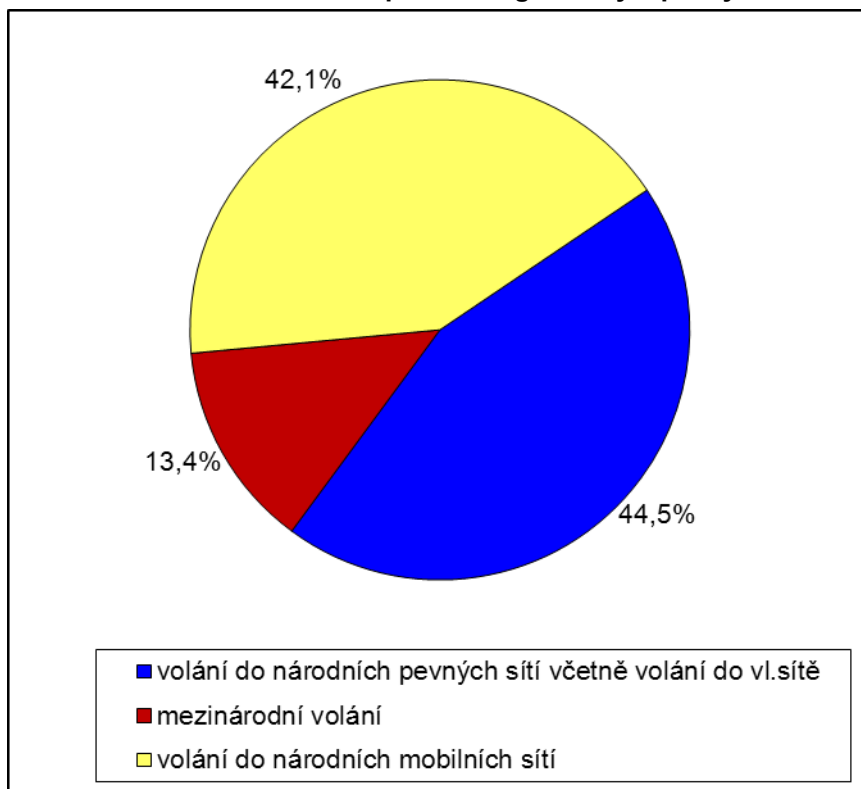

Celkové tržby od účastníků za služby volání poskytované v pevném místě v roce 2011 meziročně poklesly o 16,3 % na hodnotu 2,91 miliard korun bez DPH. Tento pokles byl ovlivněn zejména meziročním poklesem o 22,6 % u tržeb za volání do národních pevných sítí včetně volání do vlastní sítě, v tomto segmentu tržby poklesly na hodnotu 1,00 miliard korun bez DPH. Tržby za mezinárodní volání poklesly o 17,4 % , to je na hodnotu 0,45 miliard korun bez DPH. Tržby za volání do národních mobilních sítí se meziročně snížily téměř o 11,3 % na hodnotu 1,41 miliard korun bez DPH.

Celkové tržby za provoz volání originovaný účastníky v pevných sítích za sledované období, tedy od roku 2007 do roku 2011, poklesly o 44,6 %, tedy o 2,34 miliard korun bez DPH. Na poklesu se podílely všechny segmenty volání, pokles u žádného ze segmentů nebyl nižší než 35,0 %.

¹¹ Tržby za mezinárodní volání = tržby od účastníků za volání do sítí zahraničních operátorů. Tržby za volání do národních mobilních sítí = tržby od účastníků za volání do národních mobilních sítí. Tržby za volání do národních pevných sítí včetně volání do vlastní sítě = tržby od účastníků za volání originovaná a současně terminovaná ve vlastní síti a dále za volání do jiných národních pevných sítí. Celkové tržby za provoz = veškeré tržby vztahující se k dané službě, tj. včetně rozúčtování paušálů a balíčků.

Pozn.: Podle metodiky EK.

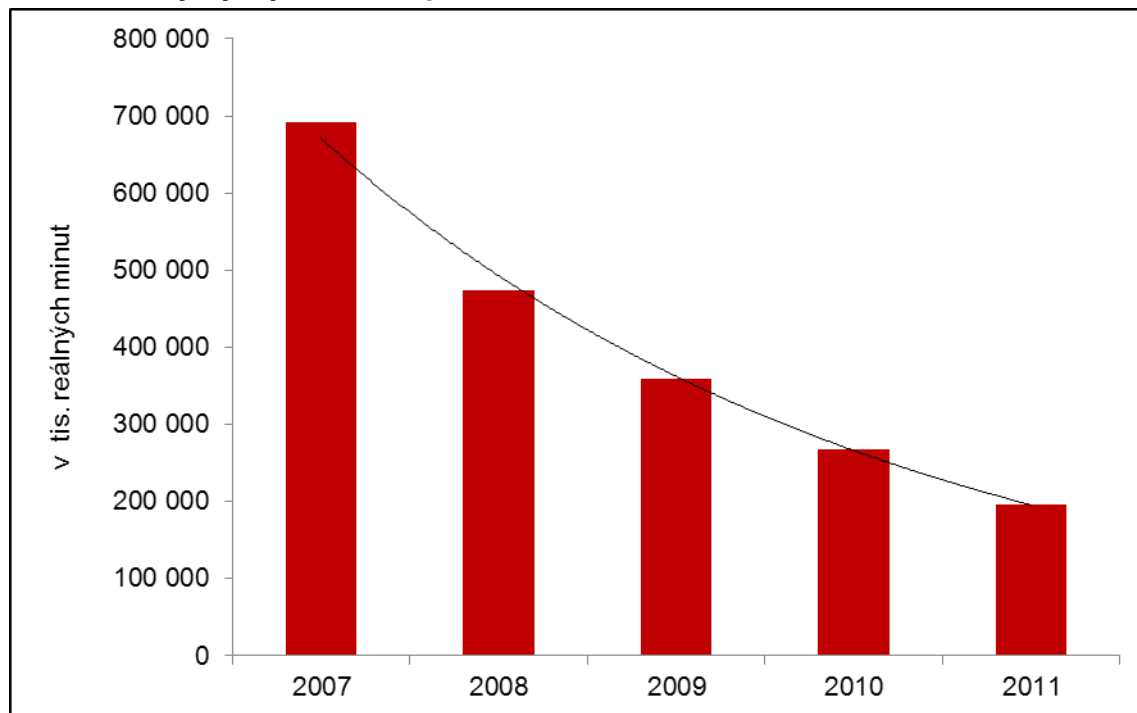
Graf č. 14: Rozdělení tržeb za provoz originovaný v pevných sítích v roce 2011

Z hlediska struktury převažovaly v roce 2011 tržby za volání do národních pevných sítí, které činily 44,5 % celkové výše tržeb za provoz originovaný účastníky v pevných sítích. Tržby za volání do národních mobilních sítí se podílely na celkových tržbách za volání v pevném místě 42,1 %. Tržby za mezinárodní volání dosáhly 13,4 %. Oproti roku 2010 tak dochází k mírnému nárůstu podílu tržeb za volání do národních mobilních sítí na celkovém volání na úkor podílu tržeb za volání do národních pevných sítí.

3.4 Služba volby a předvolby operátora (CS/CPS)

Graf č. 15: Vývoj objemu volání prostřednictvím služeb CS/CPS

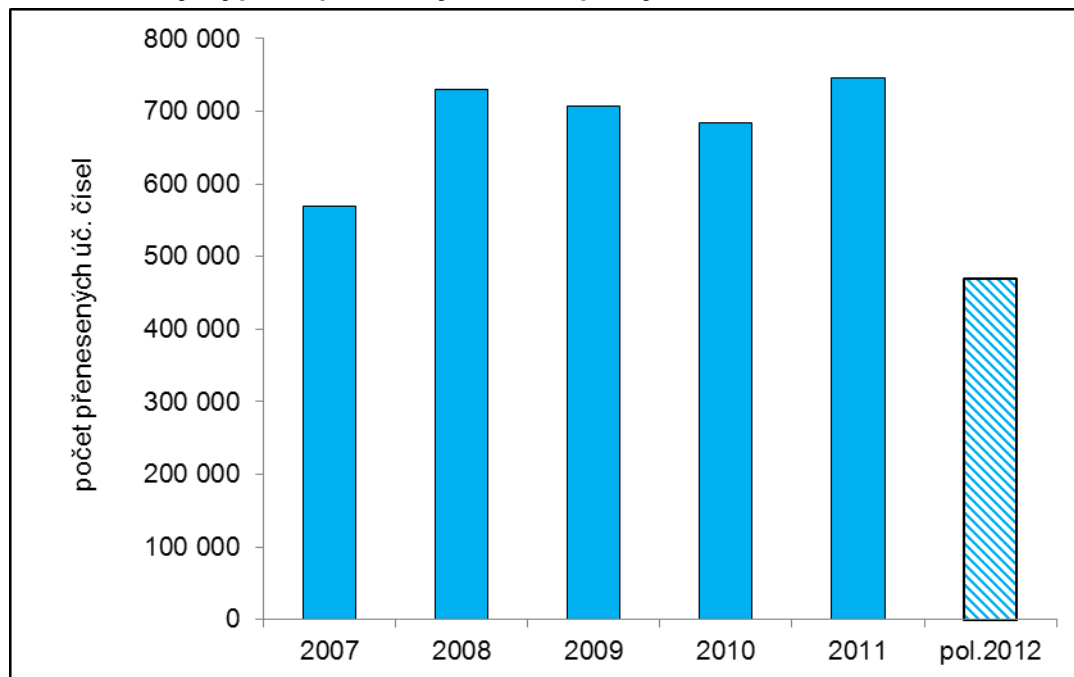
V roce 2011 meziročně poklesl objem volání prostřednictvím služby CS/CPS o více než 26,5 % na 0,2 miliard reálných minut. Dynamika meziročního poklesu však oproti předchozímu roku mírně zrychlila (o 1,2 procentního bodu).

Ve sledovaném období 2007–2011 se objem provozu realizovaného prostřednictvím služby CS/CPS snížil o 71,6 %. V roce 2011 byl objem volání prostřednictvím služby CS/CPS o 0,5 miliard reálných minut nižší než v roce 2007.

3.5 Přenositelnost čísel

Graf č. 16: Vývoj počtu přenesených čísel v pevných sítích

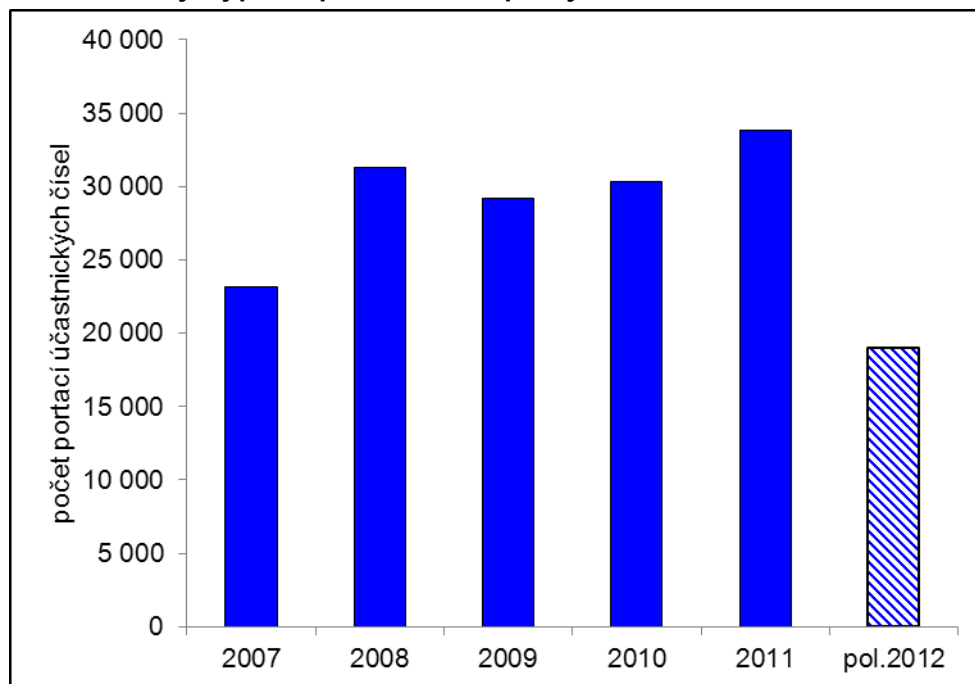
Tabulka č. 1: Vývoj počtu přenesených čísel v pevných sítích

	2007	2008	2009	2010	2011	pol.2012
Počet přenesených jedn. čísel	21 207	29 187	26 739	27 996	30 759	17 164
Počet přenes. bloků o rozsahu 10	895	1 000	1 001	946	1 551	855
Počet přen. bloků o rozsahu 100	547	607	849	884	875	562
Počet přen. bloků o rozsahu 1000	234	310	305	298	342	197
Počet přen. bloků o rozsahu 10 000	25	22	28	16	27	9
Počet přen. bloků o rozsahu 100 000	0	1	0	0	0	0
Počet přen. negeog. čísel (800+900)	215	205	264	193	311	231
Počet 10 rozsahů (800 + 900 portací)	0	0	0	0	0	2
Počet 100 rozsahů (800 + 900 portací)	0	0	0	0	0	10
Počet 100 000 rozsahů (800 + 900 portací)	0	0	0	1	0	1
Počet přenesených čísel celkem	569 072	730 092	706 913	684 049	746 080	470 165

Od zavedení přenositelnosti čísel v pevných sítích, tedy od 1. ledna 2003 do konce roku 2011, přenesli účastníci celkem 5 959 698 čísel, včetně čísel přenesených v blocích. V roce 2011 přitom došlo k meziročnímu nárůstu počtu přenesených čísel o 9,1 % na 746 080 přenesených čísel. Za první pololetí 2012 bylo přeneseno 470 165 čísel.

Graf č. 17: Vývoj počtu portací čísel v pevných sítích¹²

Zdroj: RNPDB

Tabulka č. 2: Vývoj počtu portací čísel v pevných sítích

	2007	2008	2009	2010	2011	pol.2012
Počet portací	23 123	31 332	29 186	30 334	33 865	19 031

V meziročním porovnání se v roce 2011 počet portací čísel v pevných sítích zvýšil o 3 531 na 33 865 portací, což představuje nárůst ve výši 11,64 %. Od zavedení portace do konce roku 2011 bylo realizováno 175 956 portací čísel v pevných sítích. Za první pololetí 2012 bylo realizováno 19 031 portací v pevných sítích.

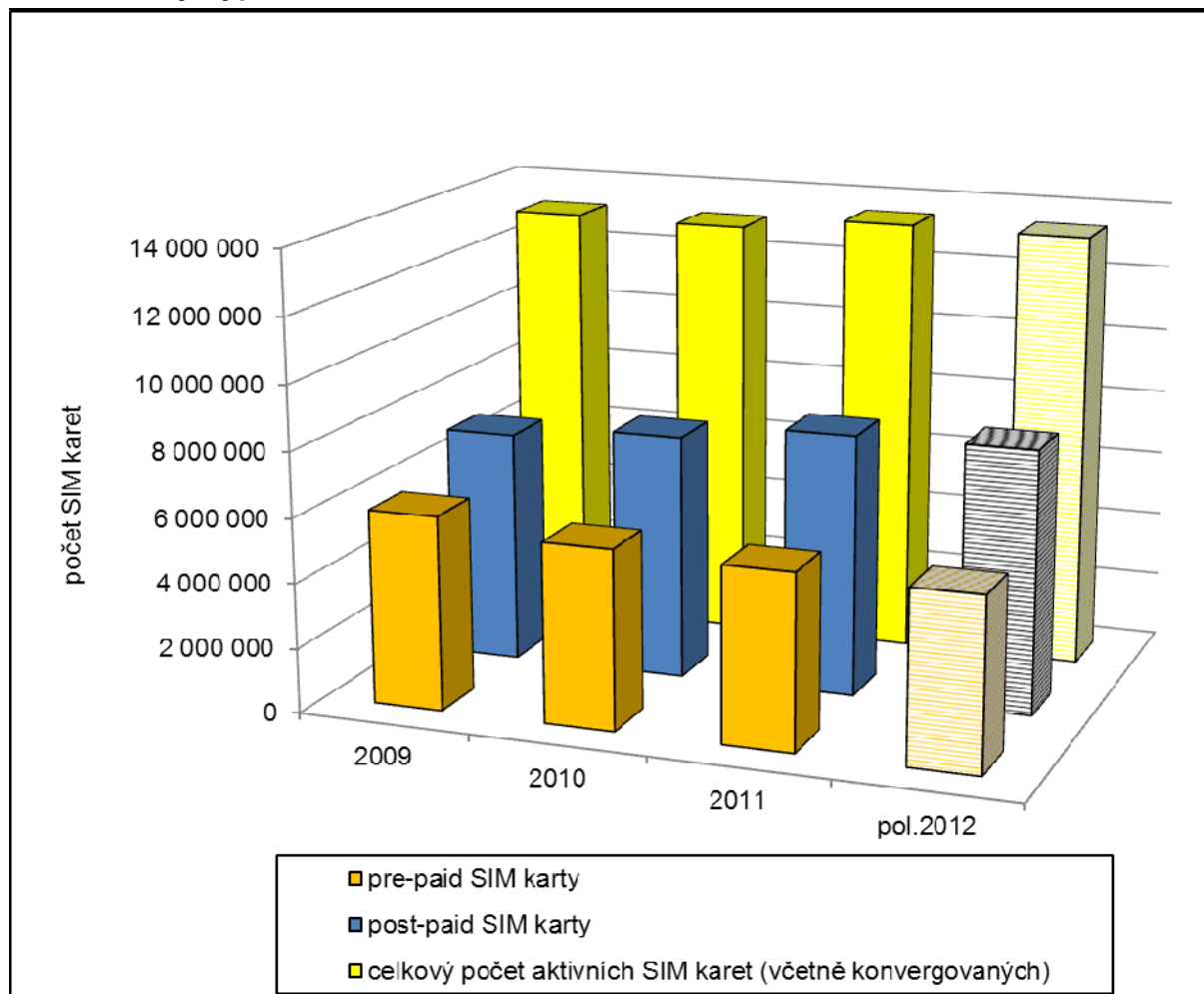
¹² Portace = přenesení samostatného čísla nebo celé číselné řady (např. pokud je přenesená řada 1 000 čísel, jde o jednu portaci).

Mobilní služby

4.1 Aktivní SIM karty

Graf č. 18: Vývoj počtu SIM karet¹³

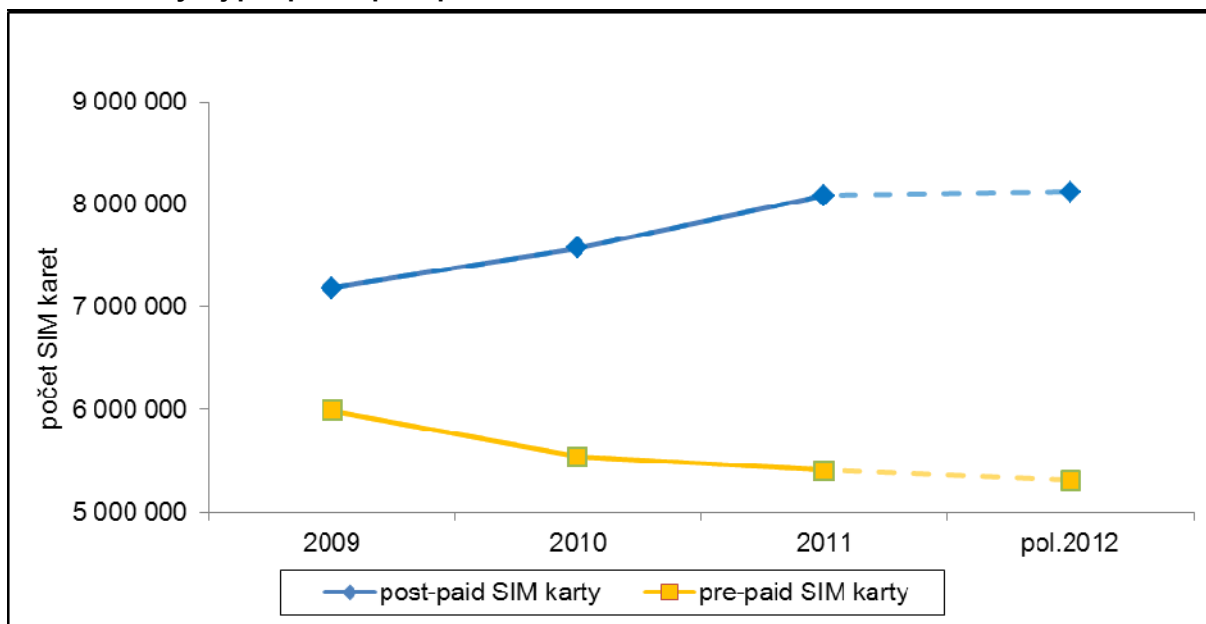
Zatímco v roce 2011 počet aktivních SIM karet meziročně narostl o 2,9 % na 13,49 milionů, za první pololetí roku 2012 došlo k opětovnému snížení jejich počtu o 0,45 % na 13,43 milionů. U post-paid SIM karet lze pozorovat za celé sledované období růstový trend – meziroční nárůst v roce 2011 činil 6,75 % a za období prvního pololetí roku 2012 nárůst o 0,45 %. Naopak u pre-paid SIM karet je za sledované období trend klesající, meziroční pokles v roce 2011 činil 2,34 %. Oproti konci roku 2011 došlo v období prvního pololetí 2012 k dalšímu poklesu o 1,81 %. Vývoj počtu SIM karet v rozdělení na pre-paid a post-paid je uveden v následujícím grafu.

¹³ Pre-paid SIM karty = za aktivní jsou považovány pre-paid SIM karty, které byly minimálně jednou za poslední 3 měsíce použity pro originaci nebo terminaci volání, SMS, MMS nebo datové služby (metodika EK).

Post-paid SIM karty = aktivní SIM karty, na které je uzavřena platná smlouva na poskytování služeb.

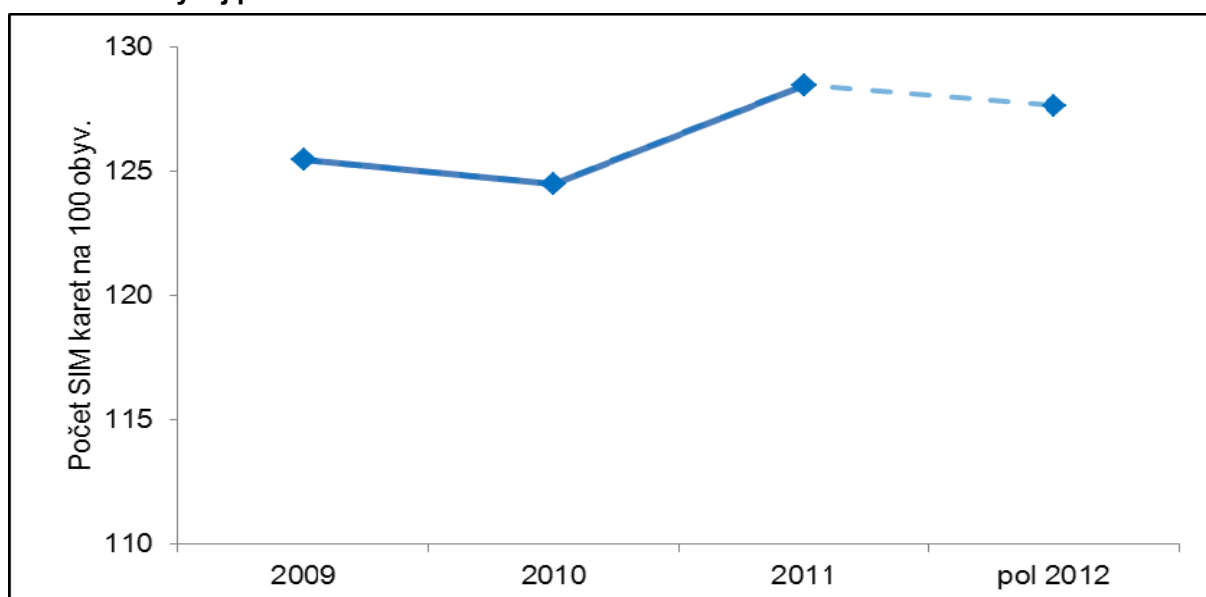

Graf č. 19: Vývoj pre-paid a post-paid SIM karet

Podíl post-paid SIM karet na celkovém počtu aktivních SIM karet dosáhl v roce 2011 hodnoty ve výši 60,0 % a 40,0 % v případě pre-paid SIM karet.

Graf č. 20: Vývoj penetrace aktivních SIM karet v mobilních sítích¹⁴

Zatímco k 31. 12. 2011 se meziročně penetrace zvýšila o 4,0 procentní body, to je na 128,5 %, k 30. 6. 2012 poklesla o přibližně jeden procentní bod na 127,6 %.

¹⁴ Penetrace v mobilních sítích = poměr počtu aktivních SIM karet (dle metodiky ČTÚ)/100 obyvatel (k 31. 12. daného kalendářního roku) na 100 obyvatel.

Počet aktivních pre-paid SIM karet stanovený podle metodiky EK, kdy jsou za aktivní považovány pre-paid SIM karty, které byly minimálně jednou za poslední 3 měsíce použity pro originaci nebo terminaci volání, SMS, MMS nebo datové služby.

Tabulka č. 3: Pokrytí území České republiky mobilními sítěmi GSM a UMTS k 30. 6. 2012¹⁵

Operátor	Pokrytí ČR signálem	Sít' GSM (v %)	Sít' UMTS (v %)
Telefónica	pokrytí obyvatelstva	99,6	75,3
	pokrytí území	98,1	28,5
T-Mobile	pokrytí obyvatelstva	97,0	84,5
	pokrytí území	99,8	47,9
Vodafone	pokrytí obyvatelstva	99	73
	pokrytí území	94	26

Tabulka č. 4: Vývoj pokrytí území České republiky mobilní sítí UMTS v období 2010 – 1. pol. 2012

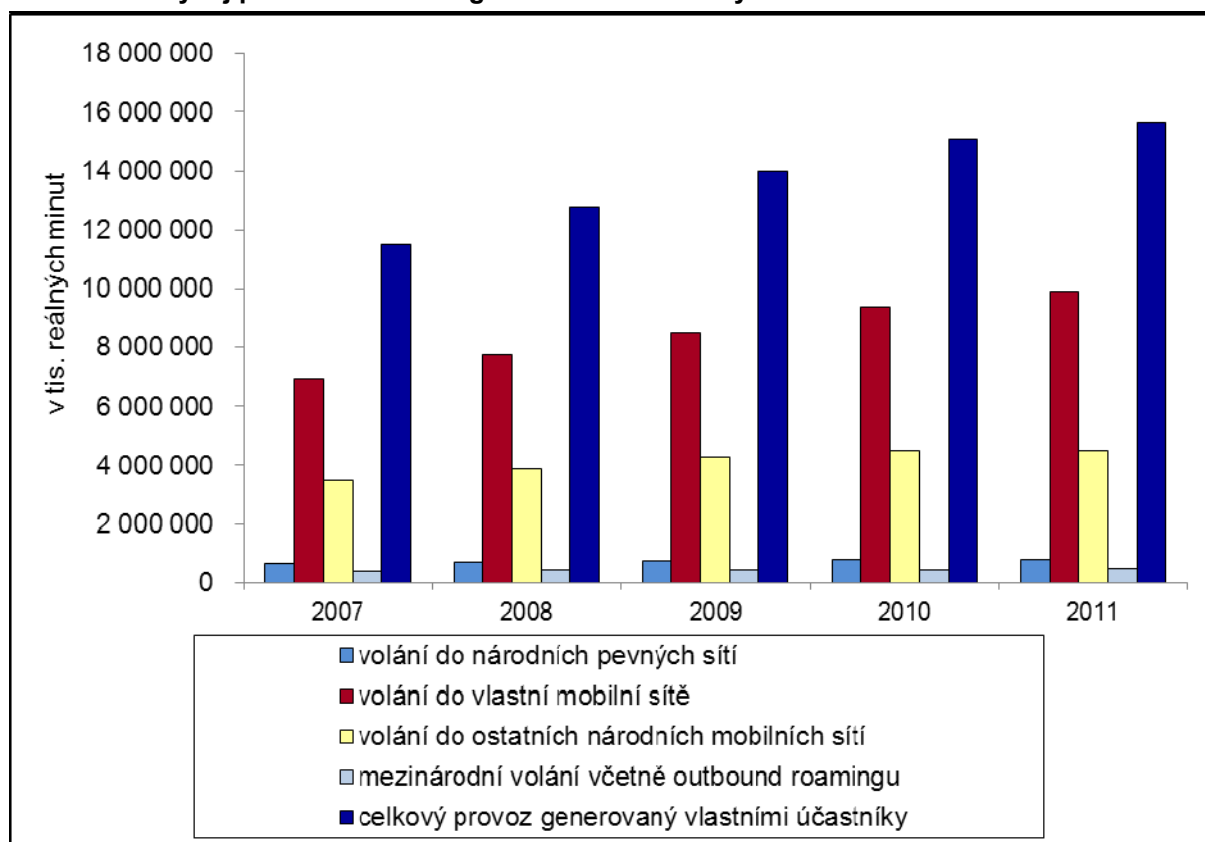
Operátor	Pokrytí ČR signálem	Sít' UMTS (v %)		
		31.12.2010	31.12.2011	30.6.2012
Telefónica	pokrytí obyvatelstva	43,0	58,9	75,3
	pokrytí území	5,0	11,1	28,5
T-Mobile	pokrytí obyvatelstva	37,0	82,0	84,5
	pokrytí území	5,7	44,0	47,9
Vodafone	pokrytí obyvatelstva	41,0	66,0	73,0
	pokrytí území	4,0	14,0	26,0

¹⁵ Data od operátorů podle vlastní metodiky operátorů, není vytvořena jednotná metodika.

4.2 Volání

Graf č. 21: Vývoj provozu volání originovaného účastníky v mobilních sítích¹⁶

Celkový provoz originovaný účastníky v mobilních sítích v roce 2011 meziročně vzrostl o 3,8 % na 15,7 miliard reálných minut. Z hlediska struktury volání (viz graf č. 22) tvořilo převážnou část (63,3 %) volání do vlastní mobilní sítě. Objem volání do vlastní mobilní sítě v roce 2011 meziročně vzrostl o 5,7 % na 9,9 miliard reálných minut. Volání do ostatních národních mobilních sítí meziročně vzrostlo o 0,25 % na 4,51 miliard reálných minut. Na celkovém objemu volání v roce 2011 se volání do ostatních národních mobilních sítí podílelo necelými 28,8 %. Volání do národních pevných sítí meziročně stagnovalo, ke konci roku dosáhlo hodnoty 0,78 miliard reálných minut a jeho podíl na celkovém objemu volání

¹⁶ Volání do národních pevných sítí = reálný počet minut provozu generovaného vlastními účastníky (bez ohledu na způsob tarifkace) zahrnující volání originovaná a současně terminovaná ve vlastní pevné síti a zahrnující veškerá volání na geografická a negeografická čísla terminovaná v jiných národních pevných sítích.

Volání do vlastní mobilní sítě = reálný počet minut provozu generovaného vlastními účastníky (bez ohledu na způsob tarifkace) za volání originovaná a současně terminovaná ve vlastní mobilní síti.

Volání do ostatních národních mobilních sítí = reálný počet minut provozu generovaného vlastními účastníky (bez ohledu na způsob tarifkace) zahrnující volání terminovaná v národních mobilních sítích.

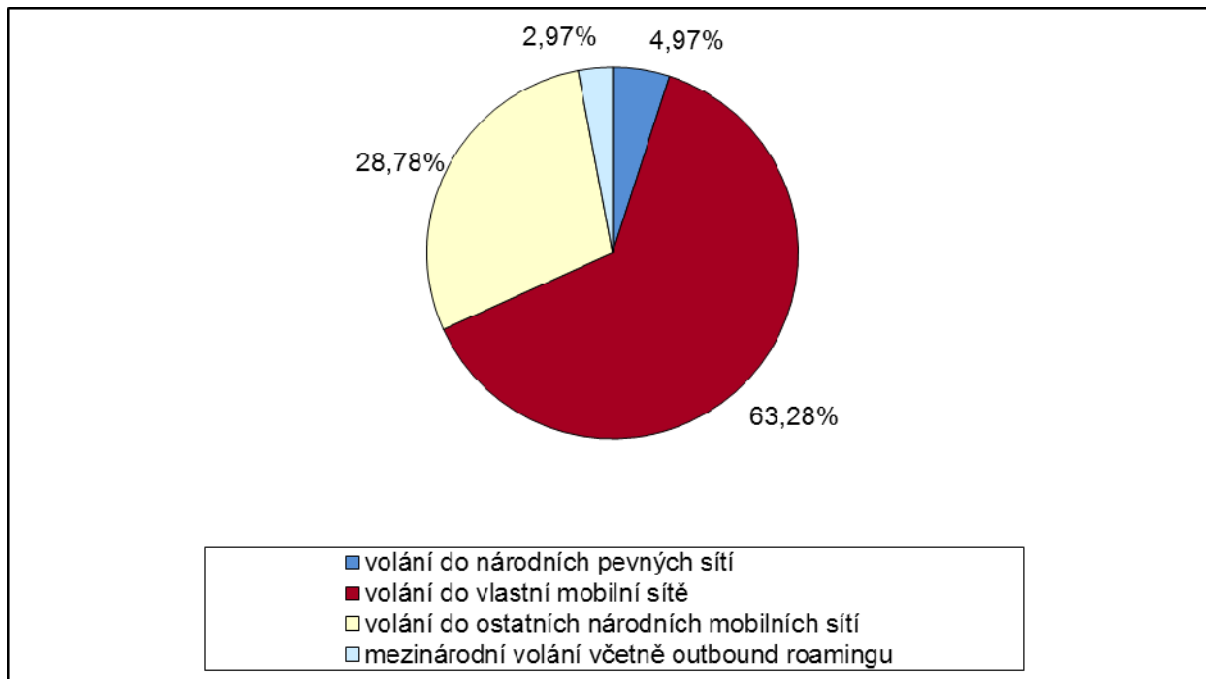
Mezinárodní volání včetně outbound roamingu = reálný počet minut provozu generovaného vlastními účastníky (bez ohledu na způsob tarifkace) směřovaného do sítí zahraničních operátorů, včetně outbound roamingu. Outbound roaming zahrnuje odchozí a příchozí volání účastníka v hostitelské zahraniční síti na základě uzavřené smlouvy o poskytování velkoobchodních roamingových služeb.

Pozn.: Podle metodiky EK.

činil necelých 5,0 %. Mezinárodní volání včetně outbound roamingu se v roce 2011 meziročně zvýšilo o 7,2 % na 466 milionů reálných minut.

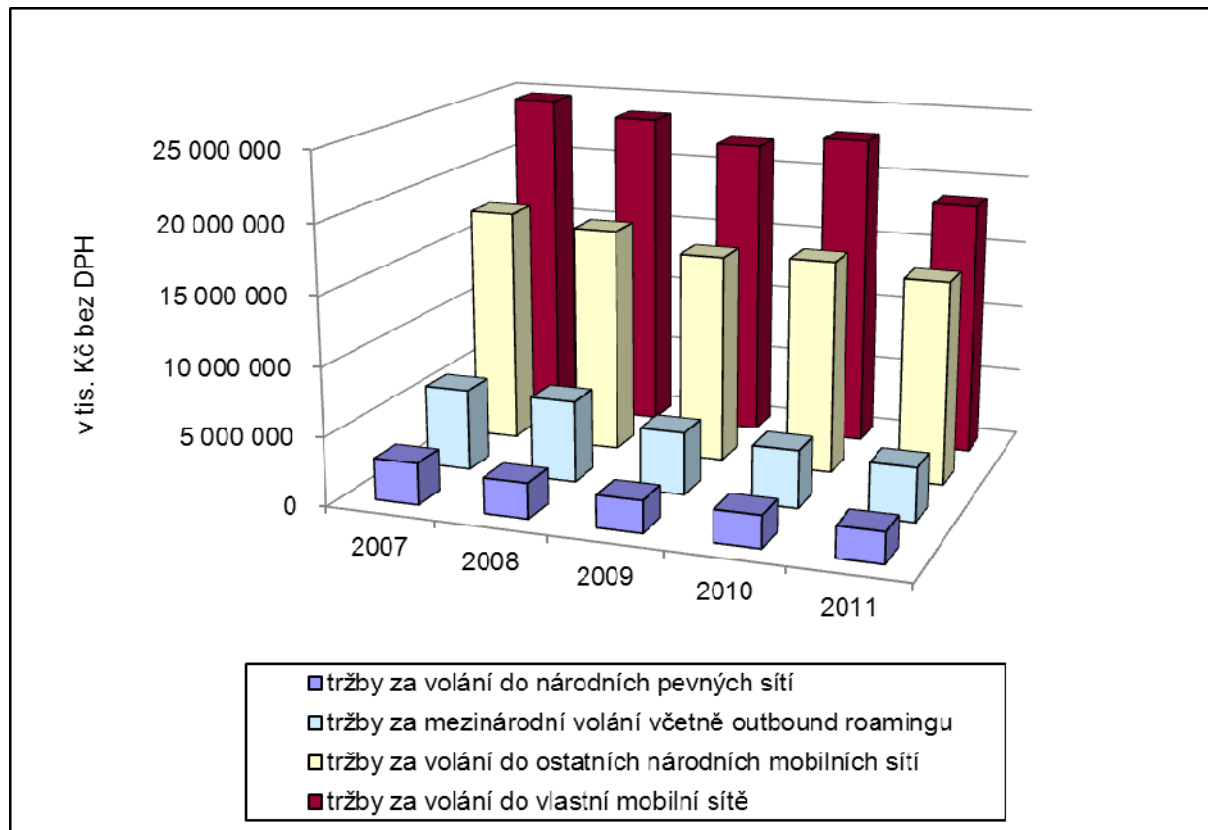
Graf č. 22: Rozdělení provozu originovaného v mobilních sítích v roce 2011

V porovnání s rokem 2010 se podíl volání do vlastní mobilní sítě meziročně zvýšil o více než jeden procentní bod, zatímco podíl volání do ostatních národních mobilních sítí o přibližně jeden procentní bod poklesl. Ostatní podíly zůstaly oproti předchozímu období téměř nezměněny.

Graf č. 23: Vývoj tržeb za provoz volání originovaný účastníky v mobilních sítích¹⁷

Celkové tržby od účastníků za provoz originovaný v mobilních sítích se po mírném meziročním nárůstu o 1,9 % v roce 2010 v roce 2011 meziročně snížily o téměř 12,2 % na hodnotu 39,7 miliard korun bez DPH. Snížení celkových tržeb nejvíce ovlivnilo snížení tržeb za volání do vlastní mobilní sítě, tyto tržby poklesly v roce 2011 meziročně téměř o 18,9 % na 18,65 miliard korun bez DPH. Volání do ostatních národních mobilních sítí pokleslo meziročně o cca 5 % na 14,9 miliard korun bez DPH. Tržby za mezinárodní volání včetně outbound roamingu poklesly meziročně o 6,6 % na 3,9 miliard korun bez DPH. Tržby za volání do národních pevných sítí meziročně zaznamenaly nejnižší pokles, a to o 4,2 %, to je na 2,2 miliard korun v roce 2011.

¹⁷ Tržby za volání do národních pevných sítí = tržby od účastníků za volání do národních pevných sítích.

Tržby za mezinárodní volání včetně outbound roamingu = tržby od účastníků za volání do sítí zahraničních operátorů, včetně tržeb za outbound roaming. Outbound roaming zahrnuje odchozí a příchozí volání účastníka v hostitelské zahraniční síti.

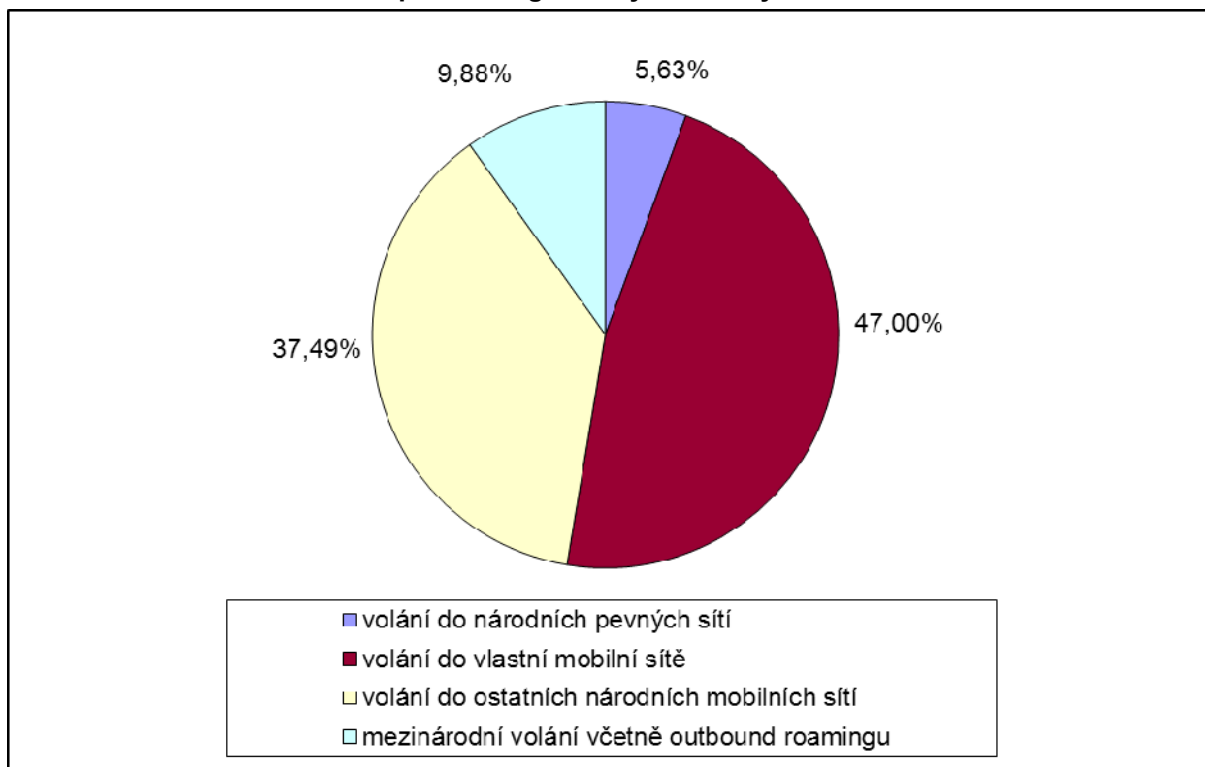
Tržby za volání do ostatních národních mobilních sítí = tržby od účastníků za volání do jiných národních mobilních sítí.

Tržby za volání do vlastní mobilní sítě = tržby od účastníků za volání originovaná a současně terminovaná ve vlastní síti.

Pozn.: Podle metodiky EK.

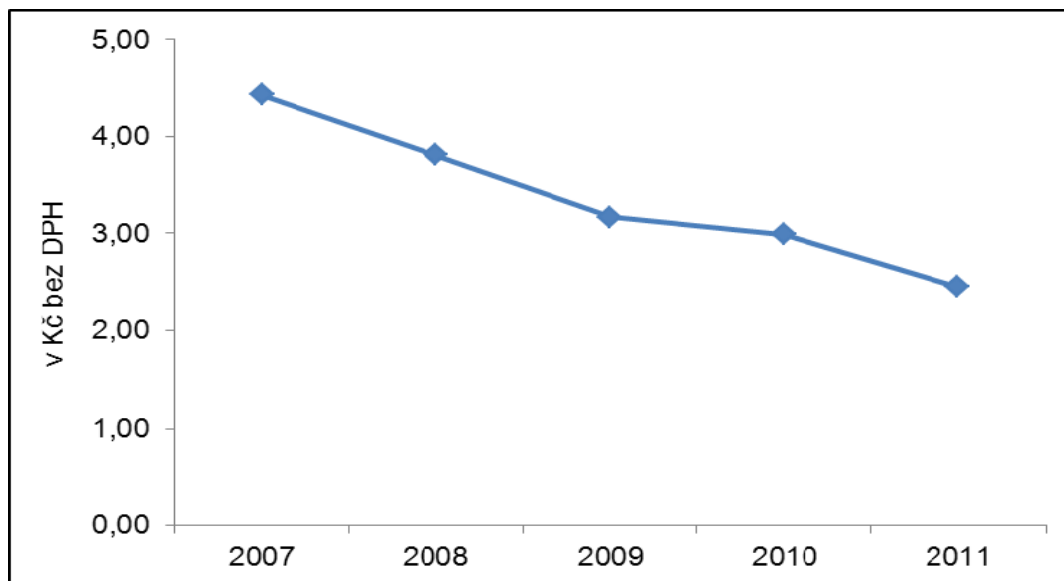
Graf č. 24: Rozdělení tržeb za provoz originovaný účastníky v mobilních sítích v roce 2011

Z hlediska struktury tržeb činily tržby za volání do vlastní mobilní sítě v roce 2011 47 % celkových tržeb za provoz originovaný účastníky v mobilních sítích, což představovalo meziroční pokles podílu na celkových tržbách za volání o téměř 4 procentní body. Tržby za volání do ostatních národních mobilních sítí v roce 2011 dosáhly 37,49 %, což představuje meziroční zvýšení o téměř 3 procentní body. Tržby za mezinárodní volání včetně outbound roamingu v roce 2011 činily 9,88 % z celkových tržeb za provoz volání v mobilních sítích, což představuje nárůst podílu o cca 0,6 procentního bodu. Tržby za volání do národních pevných sítí v roce 2011 dosáhly 5,63 %, což představuje meziroční nárůst podílu o cca 0,5 procentního bodu.

Graf č. 25: Vývoj průměrné ceny za reálnou minutu volání (bez zahrnutí outbound roamingu)¹⁸

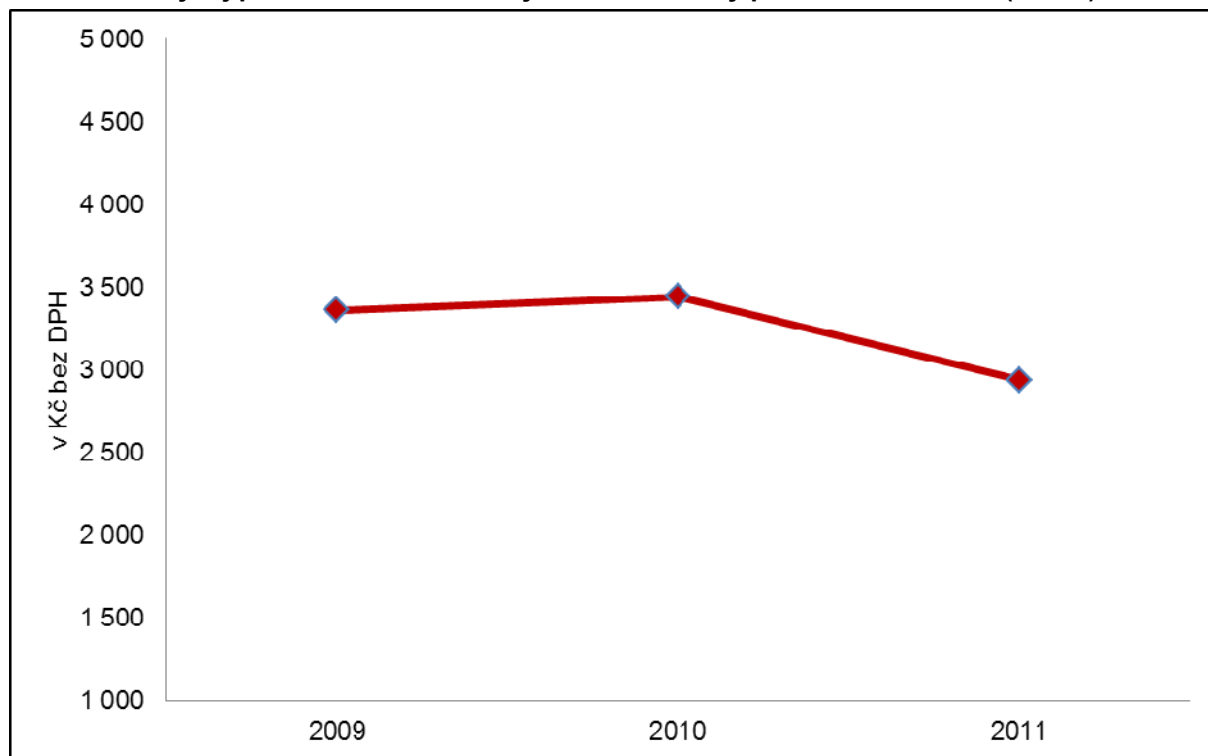

V posledních čtyřech letech docházelo k postupnému poklesu průměrné ceny za minutu volání. Průměrná cena za reálnou minutu volání v roce 2011 činila 2,45 korun bez DPH, což představuje meziroční pokles o 18,1 %. Výsledná hodnota průměrné ceny je vypočtena na základě celkového provozu volání ve vlastní síti a tržeb za tento provoz generovaných GSM/UMTS operátory, nereflektuje tedy ani cenu volání podle směrů a ani podle zákaznických segmentů, výše uvedená hodnota je tedy pouze informativní a nelze ji srovnávat s konkrétní nabídkovou cenou operátora.

¹⁸ Průměrná cena za minutu volání = celkové tržby za originovaná volání od účastníků v mobilní síti/celkový počet minut volání originovaného účastníky v mobilních sítích.
 Celkové tržby za originovaná volání od účastníků v mobilní síti = tržby za celkový počet minut provozu originovaného vlastními účastníky.
 Celkový počet minut volání originovaného účastníky v mobilní síti = celkový účtovaný počet minut provozu originovaného vlastními účastníky bez ohledu na způsob tarifkace.
 Výpočet zahrnuje pouze data GSM/UMTS operátorů.
 Pozn.: Podle metodiky EK.

Graf č. 26: Vývoj průměrného ročního výnosu za hlasový provoz na uživatele (ARPU)¹⁹

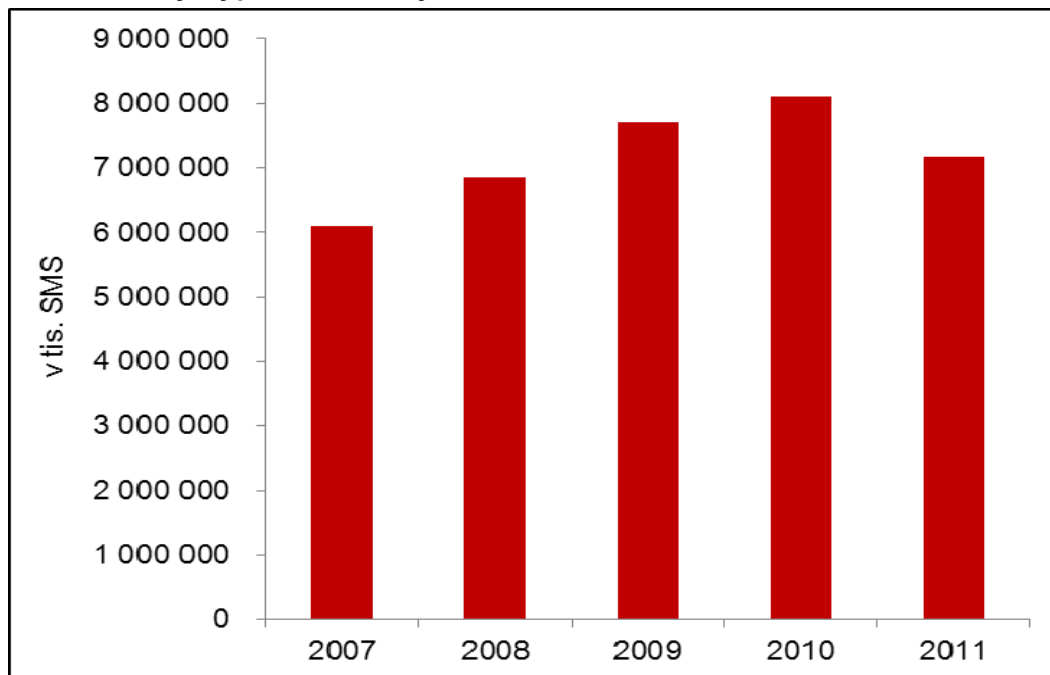
Ve sledovaném období docházelo k trvalému poklesu ukazatele ARPU za hlasové služby poskytované v mobilních sítích. V roce 2011 došlo k meziročnímu poklesu ARPU za hlasový provoz na hodnotu 2 940 korun bez DPH na uživatele. Tento pokles byl razantnější než v přechozích dvou letech.

¹⁹ Celkové tržby za provoz originovaný vlastními účastníky na uživatele. Tj. tržby za celkový počet minut provozu originovaného vlastními účastníky bez ohledu na způsob tarifkace (včetně rozúčtování paušálů a balíčků).
Pozn.: ARPU počítáno na jednu SIM aktivní kartu – podle nové metodiky 3 měsíců. Zahrnuje pouze data GSM/UMTS operátorů.

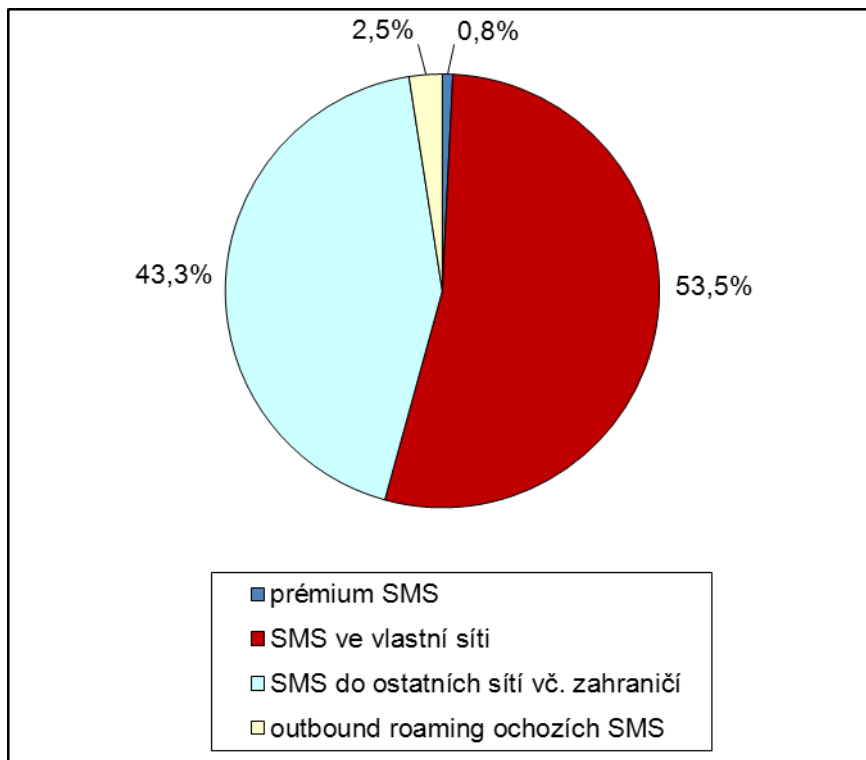
4.3 SMS a MMS

Graf č. 27: Vývoj počtu odeslaných SMS

Počet odeslaných SMS zpráv se ve sledovaném období neustále zvyšoval až na hodnotu 8,1 miliard. V roce 2011 počet odeslaných SMS zpráv poprvé poklesl. Meziročně došlo ke snížení o 11,5 % na celkových 7,1 miliard SMS zpráv.

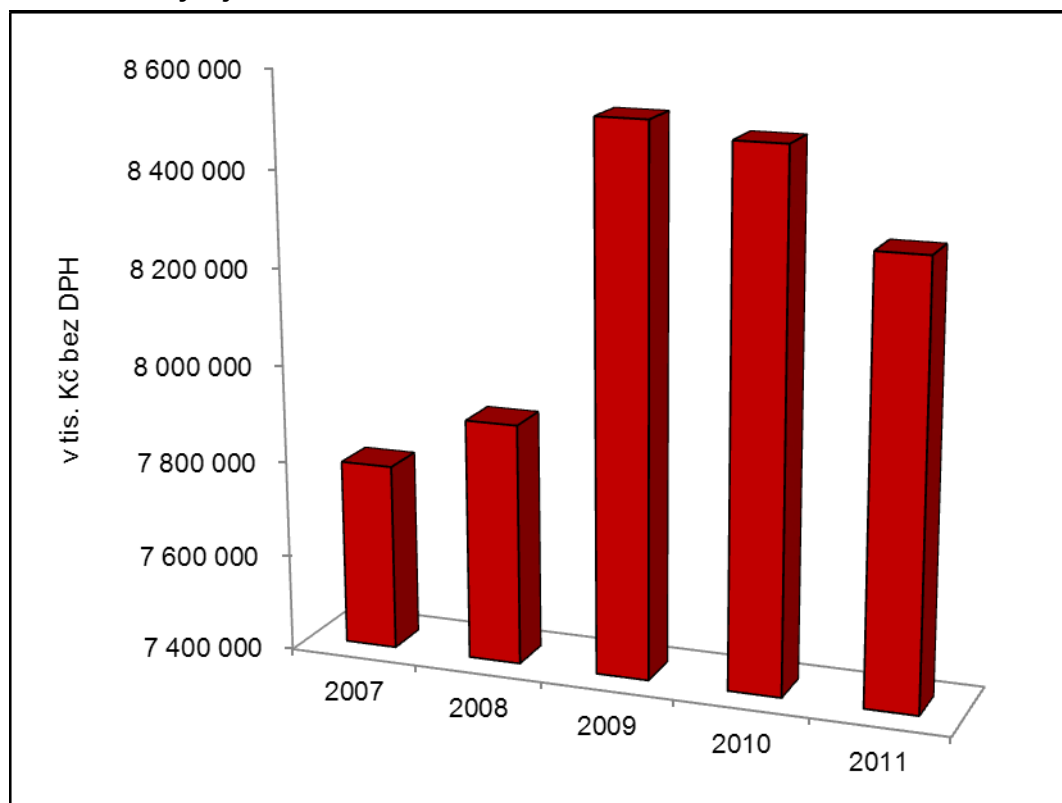
Graf č. 28: Struktura odeslaných SMS v roce 2011

Největší podíl, a to ve výši 53,5 %, tvořily SMS zprávy odeslané do vlastní sítě. Jejich podíl na celkovém počtu odeslaných SMS zpráv se v roce 2011 meziročně snížil o 7,3 procentního bodu. Podíl SMS zpráv odesílaných do ostatních národních a zahraničních sítí činil 43,3 %, došlo tak k jeho zvýšení oproti roku 2010, kdy činil 36,5 %. Podíl prémiových SMS a outbound roamingu odchozích SMS zpráv na celkovém počtu odeslaných SMS zpráv zůstal oproti roku 2010 téměř nezměněn.

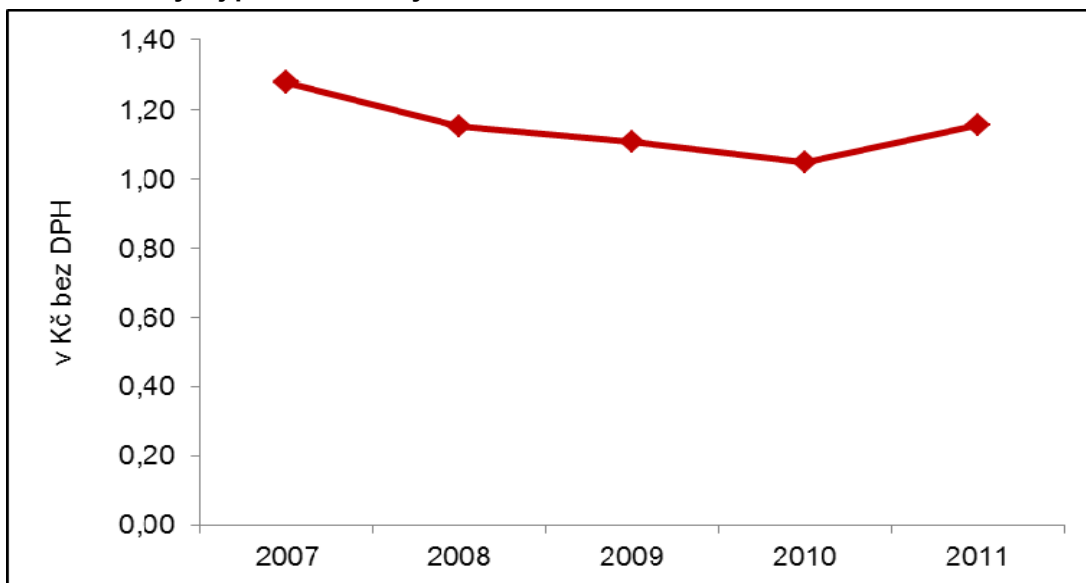
Graf č. 29: Vývoj tržeb za odeslané SMS

Od začátku sledovaného období do roku 2009 docházelo k růstu tržeb za SMS zprávy, přičemž k markantnímu meziročnímu nárůstu tržeb o cca 8,0 %, to je o více než 0,6 miliard korun bez DPH, došlo právě v roce 2009. Oproti roku 2010 dochází v roce 2011 k mírnému poklesu tržeb za odeslané SMS zprávy, tržby se meziročně snížily o 2,3 % na 8,3 miliard korun bez DPH. Toto snížení tržeb neodpovídá razantnímu snížení počtu odeslaných SMS v roce 2011.

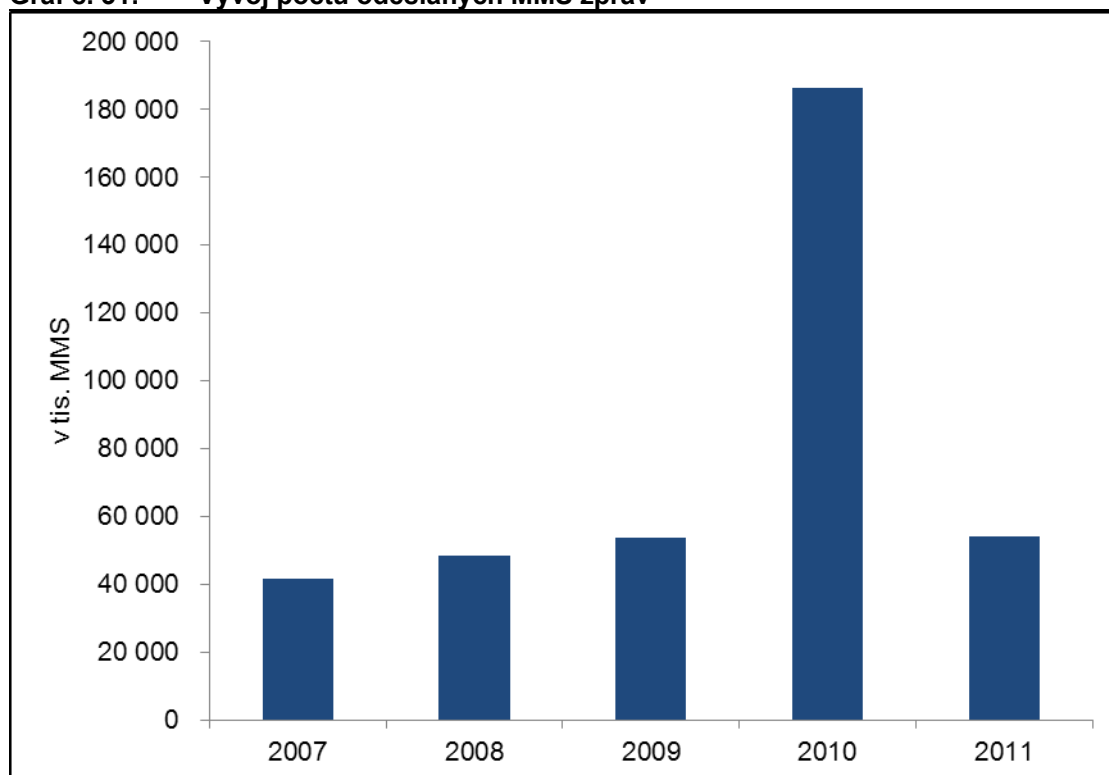

Graf č. 30: Vývoj průměrné ceny za odeslanou SMS

Průměrná cena za odeslanou SMS zprávu se od roku 2007 do roku 2010 snižovala v řádu několika procent. Průměrná cena za odeslání jedné SMS v roce 2011 ale naopak meziročně vzrostla o 10,5 % a činila 1,16 korun bez DPH, tj. o 11 haléřů více než v roce 2010, což odpovídá zhruba průměrné ceně z roku 2008.

Graf č. 31: Vývoj počtu odeslaných MMS zpráv

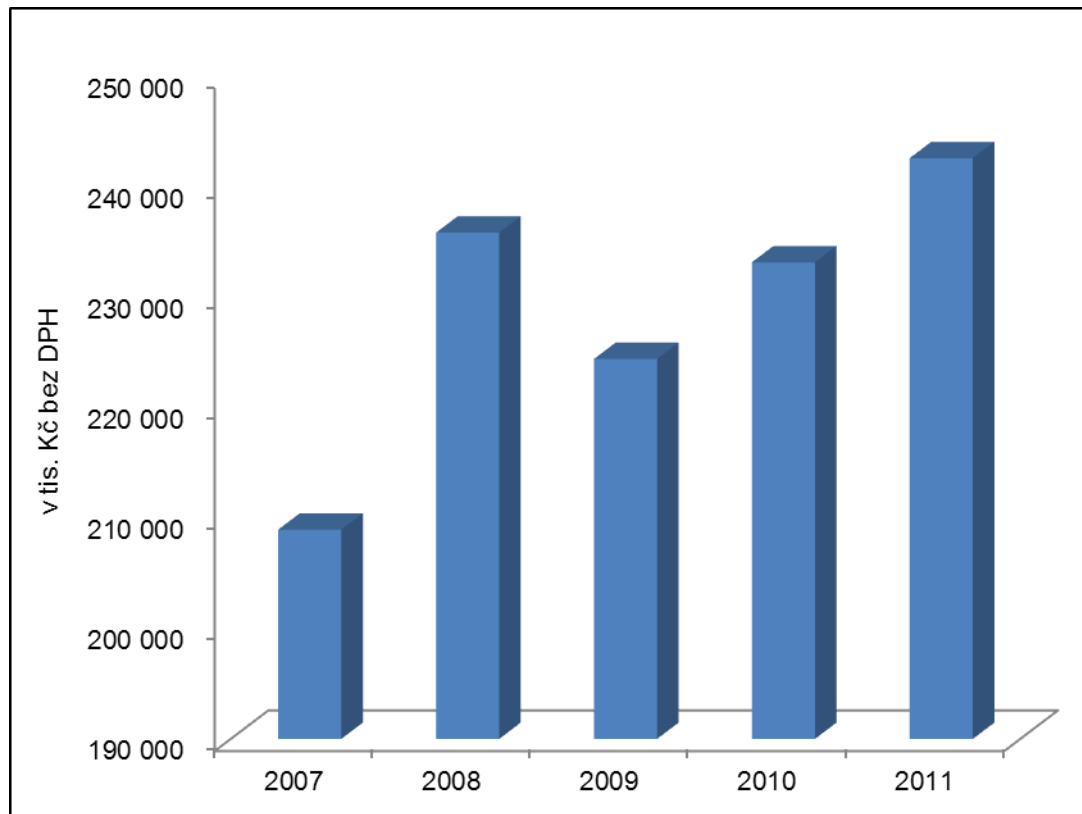

Počet odeslaných MMS zpráv v letech 2007–2009 rostl. V roce 2010 se celkový počet odeslaných MMS zpráv meziročně zvýšil o 247,0 %. Tento enormní nárůst byl způsoben zejména marketingovou kampaní společnosti Vodafone z přelomu roku 2009/2010, kdy po dobu 120 dní ode dne aktivace služby bylo možné zasílat MMS zdarma.

V roce 2011 dosáhl počet odeslaných MMS hodnoty 54,2 milionů, ve srovnání s rokem 2009 tak došlo k nárůstu o cca 1,0 %.

Graf č. 32: Vývoj tržeb za odeslané MMS

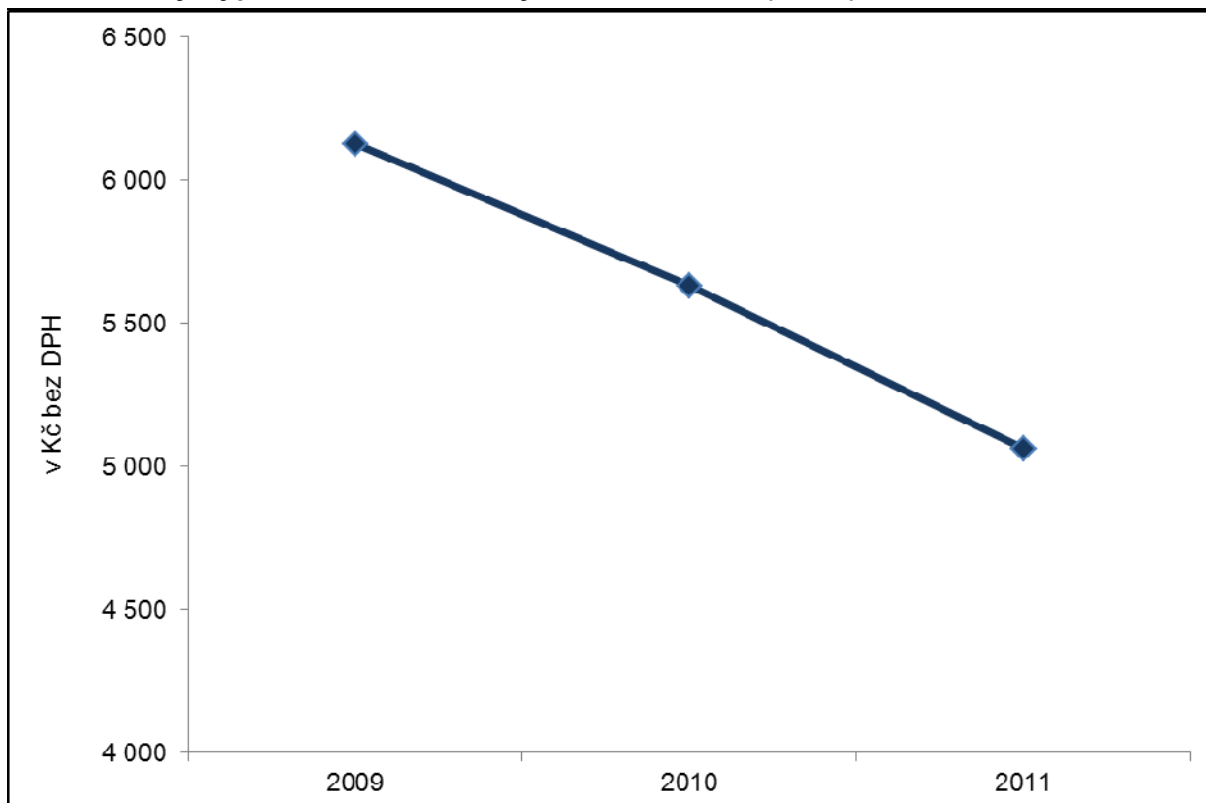

V roce 2011 se zvýšily meziročně tržby za odeslané MMS o 4,1 % na 243 milionů korun bez DPH, což představuje navýšení tržeb o 8,1 % oproti roku 2009. Rovněž zde nárůst tržeb neodpovídá nárůstu počtu MMS, což vede ke zvýšení průměrné ceny za jednu MMS.

4.4 Vývoj průměrného ročního výnosu na uživatele (ARPU)

Graf č. 33: Vývoj průměrného ročního výnosu na uživatele (ARPU)²⁰

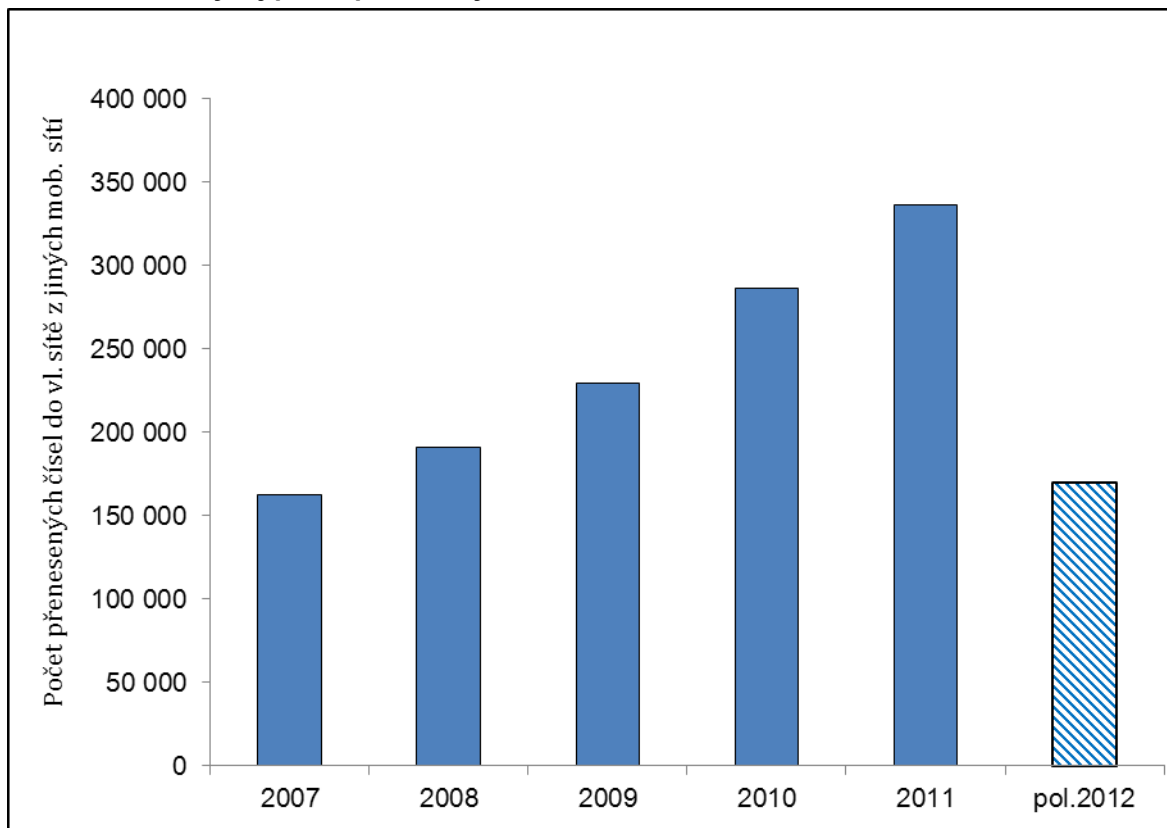
V roce 2011 došlo ke snížení průměrného ročního výnosu z poskytování služeb v mobilních sítích na uživatele na hodnotu 5 064 korun bez DPH, což představovalo meziroční pokles o 10,1 %. Průměrný roční výnos na uživatele klesá ve sledovaném období nepřetržitě.

²⁰ Průměrný roční výnos na uživatele (ARPU) = celkové tržby za provoz v mobilní síti/průměrný celkový počet aktivních SIM karet.
 Tržby za provoz v mobilní síti = tržby za odchozí a příchozí telekomunikační provoz v mobilní síti zahrnující velkoobchodní a maloobchodní služby za hlas, data a internet.
 Průměrný celkový počet aktivních SIM karet = celkový počet aktivních SIM karet podle metodiky ČTÚ na začátku a na konci sledovaného období/2.
 Zahrnuje pouze data GSM/UMTS operátorů.
 Pozn.: Podle metodiky EK.

4.5 Přenositelnost mobilních čísel

Graf č. 34: Vývoj počtu přenesených čísel v mobilních sítích

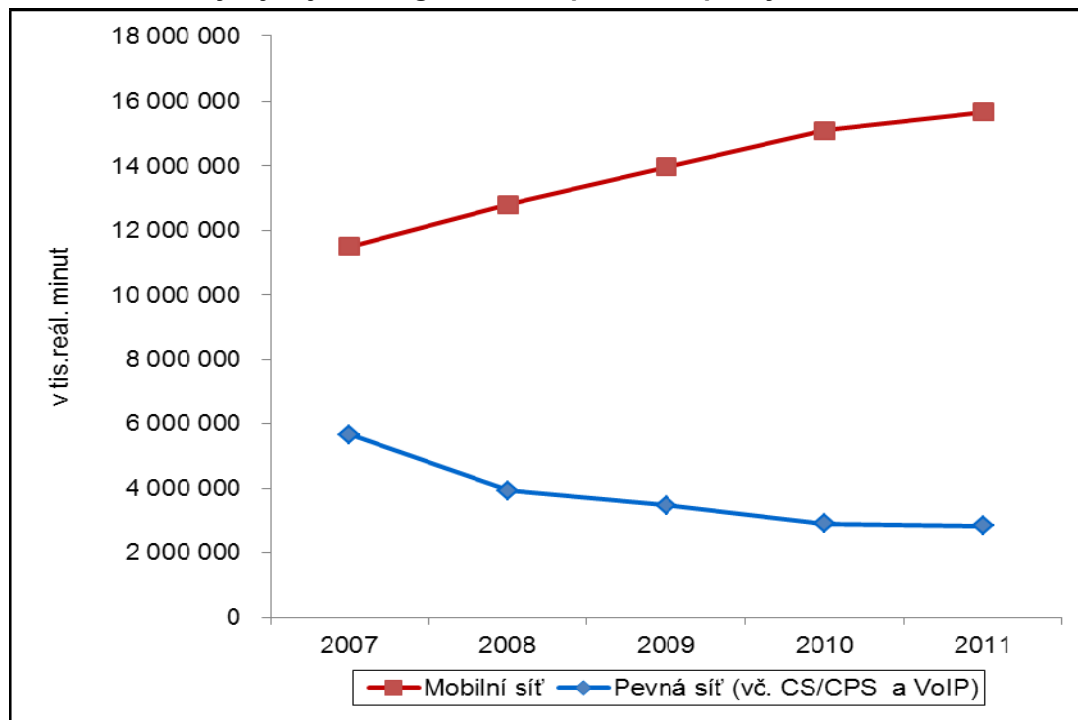
Zdroj: mobilní operátoři

V roce 2011 se počet přenesených čísel do vlastní sítě z jiných mobilních sítí meziročně zvýšil o téměř 18,1 % na 336 889 čísel. Od zavedení možnosti přenositelnosti mobilních čísel v roce 2006 do konce roku 2011 bylo přeneseno celkem 1 340 201 čísel.

5. Porovnání služeb poskytovaných v pevných a mobilních sítích

Graf č. 35: Vývoj objemu originovaného provozu v pevných a mobilních sítích²¹

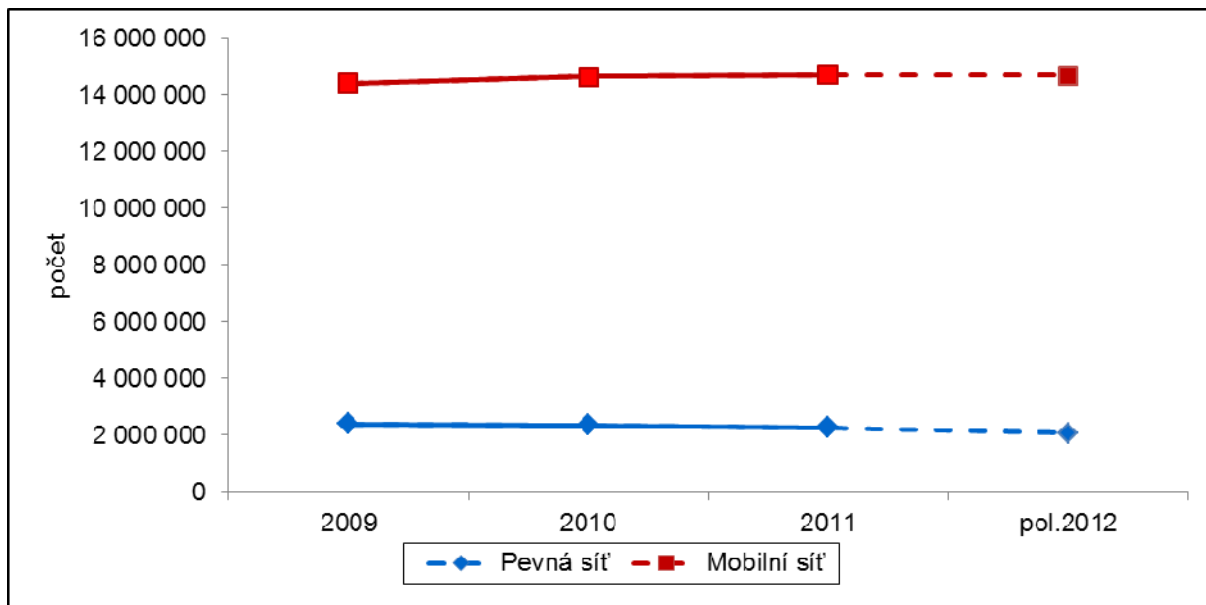

²¹ Mobilní síť (volání) = zahrnuje celkový provoz generovaný vlastními účastníky (v tis. reálných min). Jde jak o volání do národních pevných sítí, tak o volání do vlastní mobilní sítě i ostatních národních mobilních sítí, dále mezinárodní volání včetně outbound roamingu.

Pevná síť (volání) = zahrnuje provoz (v tis. reálných min) do národních pevných sítí včetně volání do vlastní sítě, mezinárodní volání a volání do národních mobilních sítí. Zahrnuje VDTS poskytované v pevném místě.

Graf č. 36: Vývoj počtu účastnických stanic v pevných sítích a SIM karet v mobilních sítích²²

²² Pevná síť = celkový počet účastnických stanic v pevném místě (odpovídá datům uvedeným části 3.2).

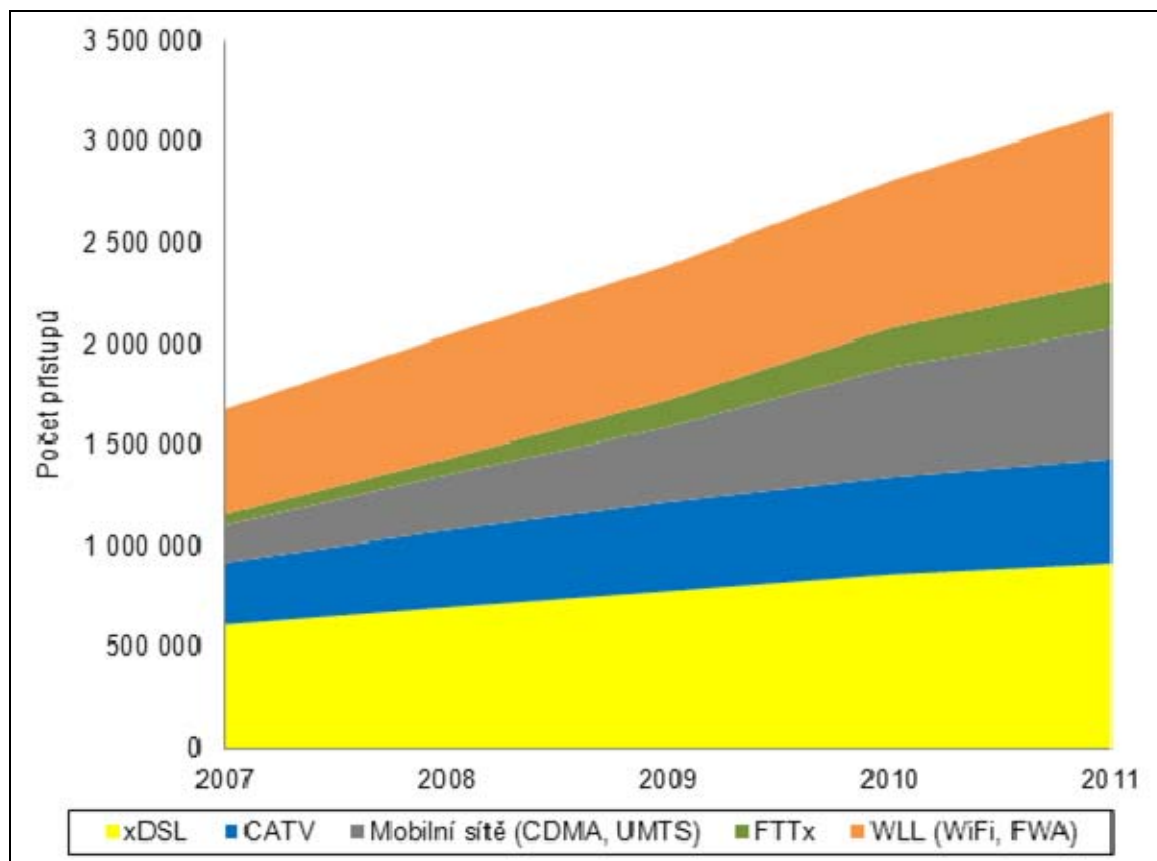
Mobilní síť = celkový počet aktivních SIM karet uveden podle nové metodiky ČTÚ (za aktivní SIM karty jsou považovány pre-paid SIM karty, které byly minimálně jednou za poslední tři měsíce použity pro originaci nebo terminaci volání, odeslání SMS, MMS nebo pro datové služby).

6. Širokopásmový přístup k síti Internet

6.1 Vývoj počtu přístupů k síti Internet

Graf č. 37: Vývoj počtu přístupů k síti Internet podle jednotlivých technologií²³

V roce 2011 pokračoval růst počtu širokopásmových přístupů k síti Internet. Meziročně se v roce 2011 celkový počet přístupů k síti Internet zvýšil o 12,2 % na více než 3,1 milionu přístupů. Tento růst ovlivnil především nárůst počtu přístupů k síti Internet prostřednictvím mobilních sítí, jejichž počet na konci roku 2011 činil téměř 650 tisíc, což představuje meziroční nárůst téměř o 19,0 %. Z dalších technologií byl vysoký meziroční nárůst, a to ve výši 21,3 %, u přístupů prostřednictvím FTTx, a to na 236 tisíc přístupů.

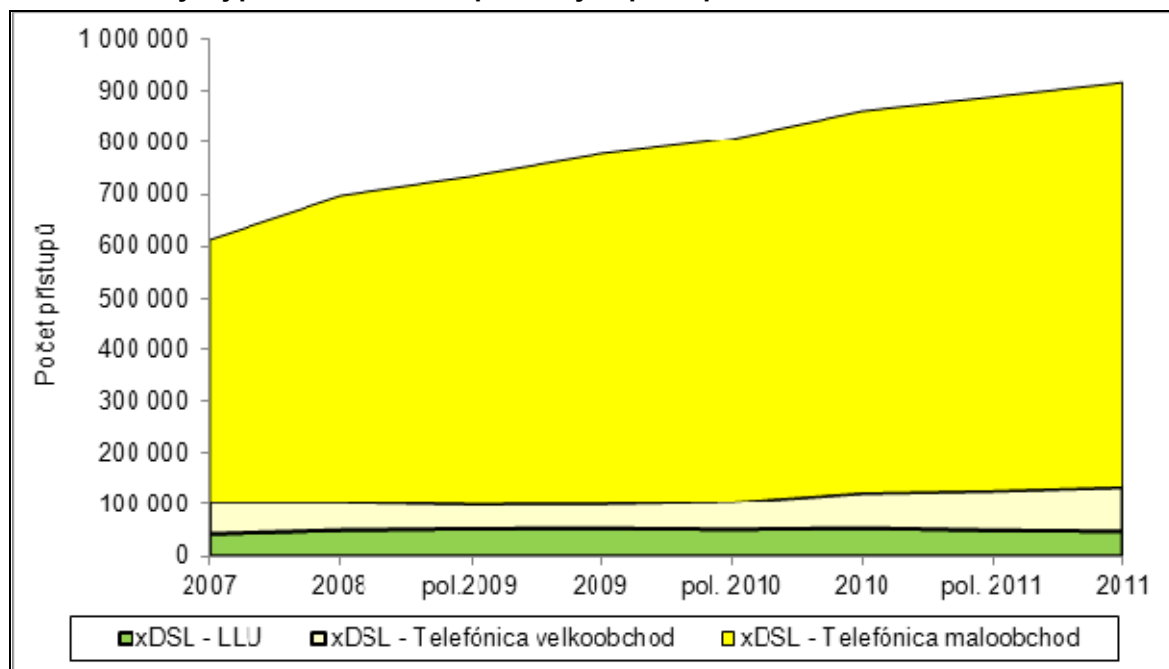
²³ Přístup k síti Internet = poskytování služby účastníkovi na základě uzavřených smluv na poskytování služby širokopásmového přístupu k síti Internet. Zahrnuje trvale dostupný přístup s nominální rychlostí ≥ 256 kbit/s směrem k účastníkovi (download).

Přístup k síti Internet podle technologií = přístup prostřednictvím účastnického kovového vedení (xDSL), přístup prostředním bezdrátového přístupu (WLL) – ve volných pásmech – 2,4; 5 a 10 GHz (tzn. včetně WiFi) a v licencovaných pásmech (FWA), prostřednictvím kabelového modemu (CATV), prostřednictvím optických vláken (FTTx), a prostřednictvím mobilních sítí. V případě mobilních sítí jsou započítány pouze přístupy s trvalou možností přístupu k síti Internet a speciálním tarifem určeným převážně pro notebooky (např. Internet na cesty od T-Mobile, Mobilní internet od O2, Připojení na trvalo od Vodafone).

Pozn.: Podle metodiky EK.

Graf č. 38: Vývoj počtu xDSL širokopásmových přístupů

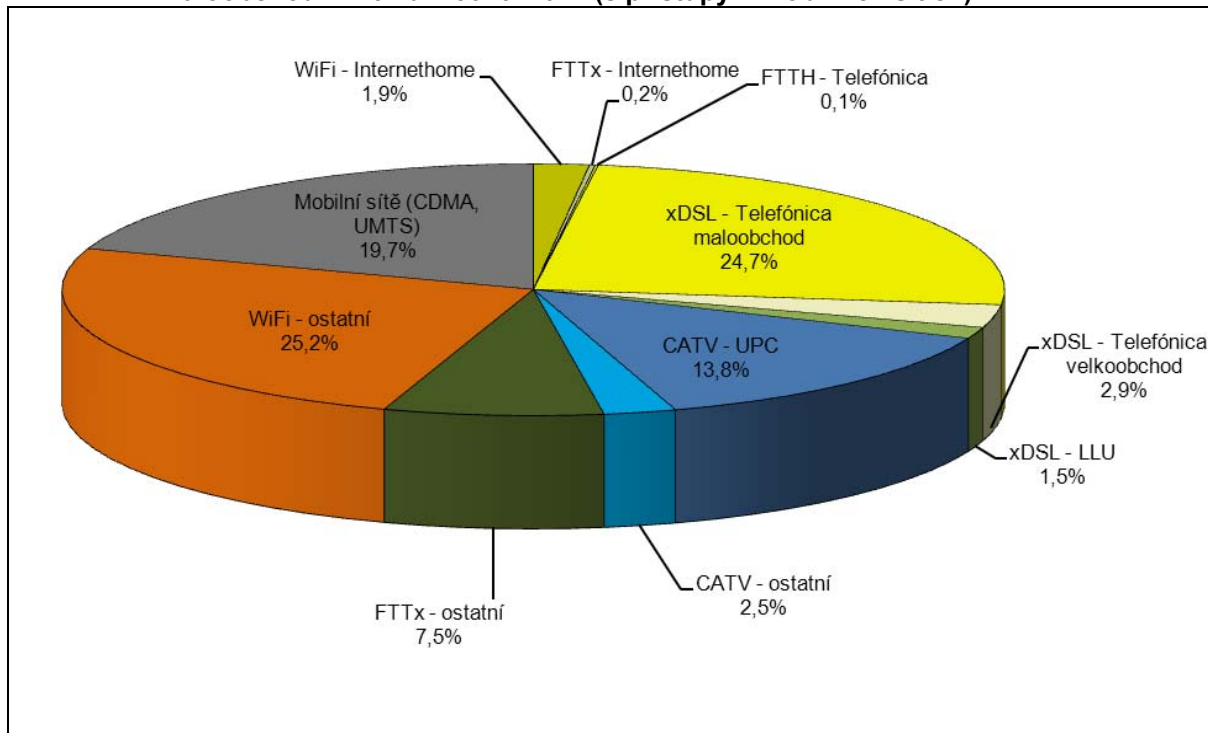

Podíl společnosti Telefónica na maloobchodním trhu xDSL přípojek v roce 2011 dosáhl 85,2 %, což představuje meziroční pokles o méně než půl procentního bodu. Ve sledovaném období došlo k nárůstu počtu xDSL přípojek velkoobchodně prodávaných společností Telefónica, tento nárůst se projevil nárůstem podílu o téměř 1,5 procentního bodu. Opačný trend byl zaznamenán u LLU, kdy došlo ve sledovaném období k dalšímu snížení podílu o jeden procentní bod. Celkový počet xDSL přípojek v roce 2011 činil 917,5 tisíce.

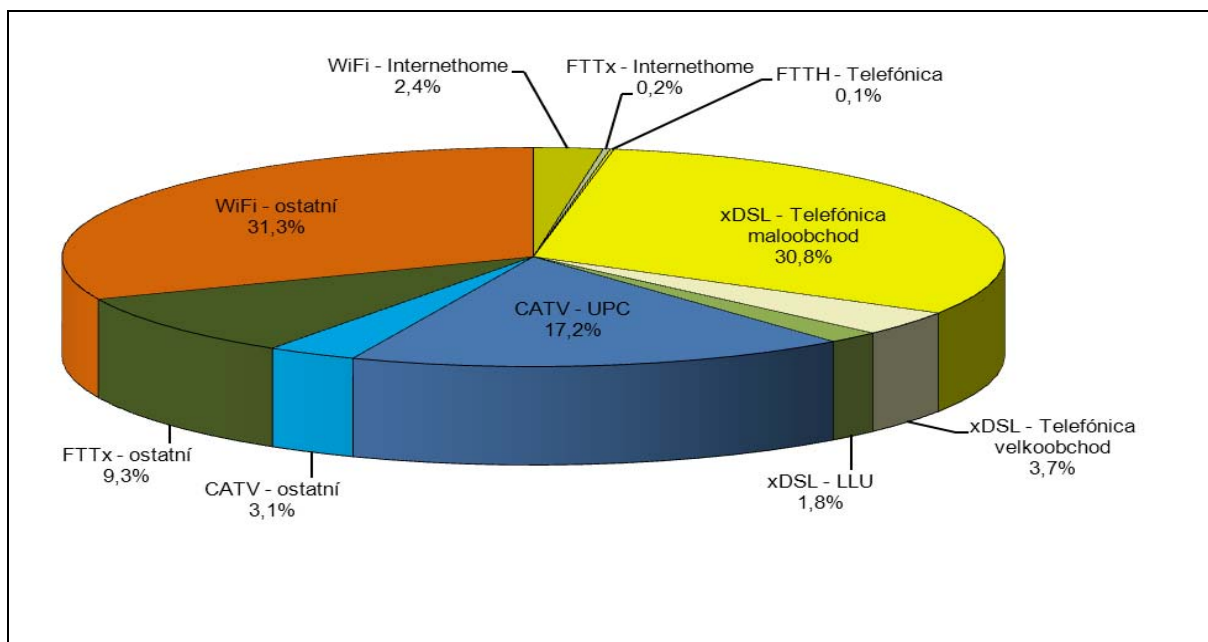
6.2 Technologie přístupu k síti Internet

Graf č. 39: Přehled podílů širokopásmových přístupů podle jednotlivých technologií na maloobchodním trhu k 30. 6. 2012 (s přístupy v mobilních sítích)

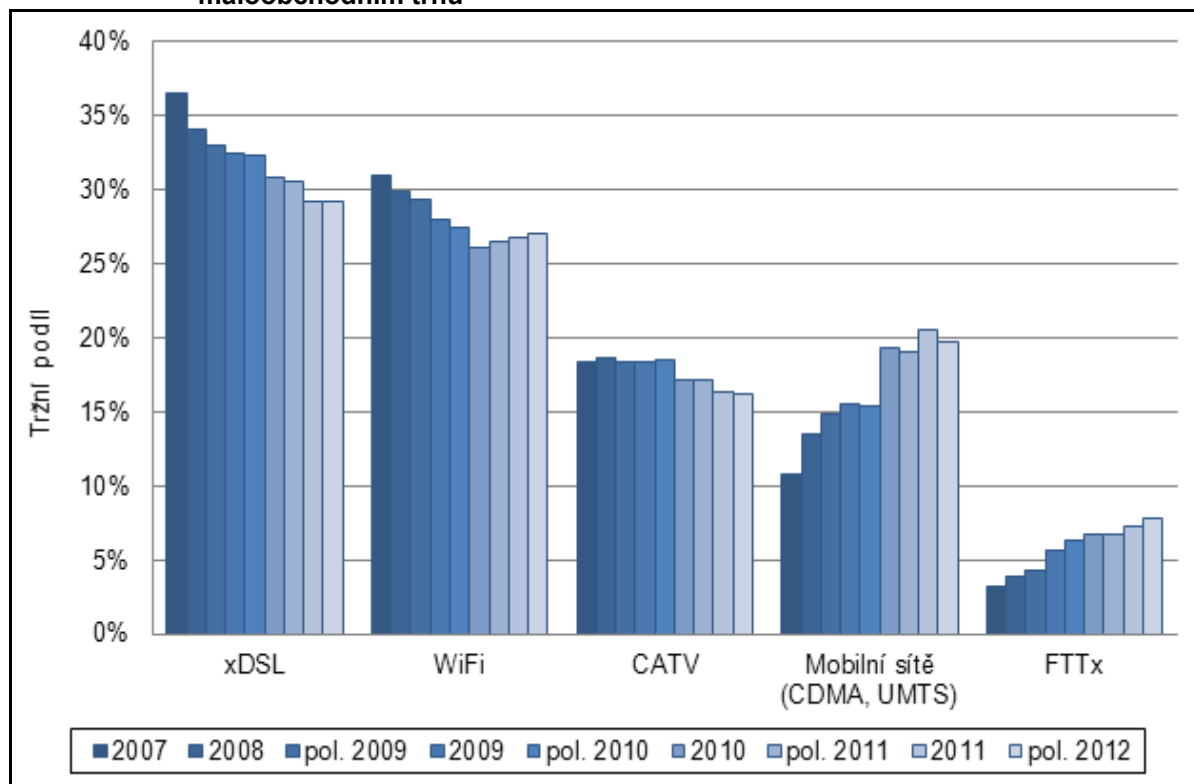
Graf č. 40: Přehled podílů širokopásmových přístupů podle jednotlivých technologií na maloobchodním trhu k 30. 6. 2012 (bez přístupů v mobilních sítích)

Vývoj podílů širokopásmových přístupů k síti Internet podle jednotlivých technologií na maloobchodním trhu nejlépe vystihuje následující graf. Z tohoto grafu je zřejmé, že z hlediska využívaných technologií pro poskytování služeb širokopásmového přístupu k síti Internet jsou stále nejvíce zastoupené technologie xDSL a WLL přístupy (zahrnují veškeré pevné rádiové přístupy a přístupy prostřednictvím WiFi). Z grafu je také zřejmé, že trvalý růst podílu zaznamenávají FTTx přístupy a přístupy v mobilních sítích. Tento vývoj je v souladu s očekáváním ČTÚ i s trendem v jiných zemích EU, kde také dochází k rozvoji optických sítí a k růstu mobilních přístupů (trvale využívaných uživateli a zpoplatněných paušálními měsíčními tarify).

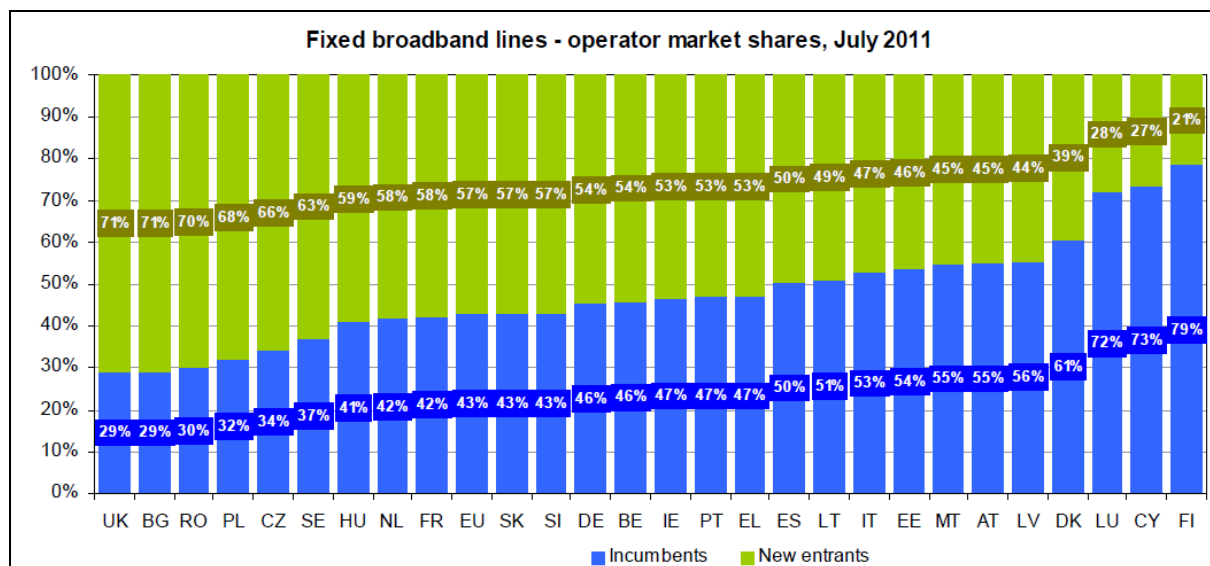
Graf č. 41: Vývoj podílů širokopásmových přístupů podle jednotlivých technologií na maloobchodním trhu

V posledních letech se dynamicky rozvíjí mobilní a FTTx přístupy k síti Internet. Síť FTTx znamenají pro uživatele nejkvalitnější možnost připojení a jsou proto uživateli stále více preferovány tam, kde jsou dostupné. Zvyšování počtu mobilních přístupů je ovlivněno poptávkou po aplikacích požadujících v koncových terminálech přístup k síti Internet a postupným zvyšováním penetrace obyvatel širokopásmovými přístupy k síti Internet, včetně zvyšování kvality a rychlosti přístupu v mobilních sítích.

Graf č. 42: Srovnání tržních podílů alternativních operátorů poskytujících službu přístupu k síti Internet v EU

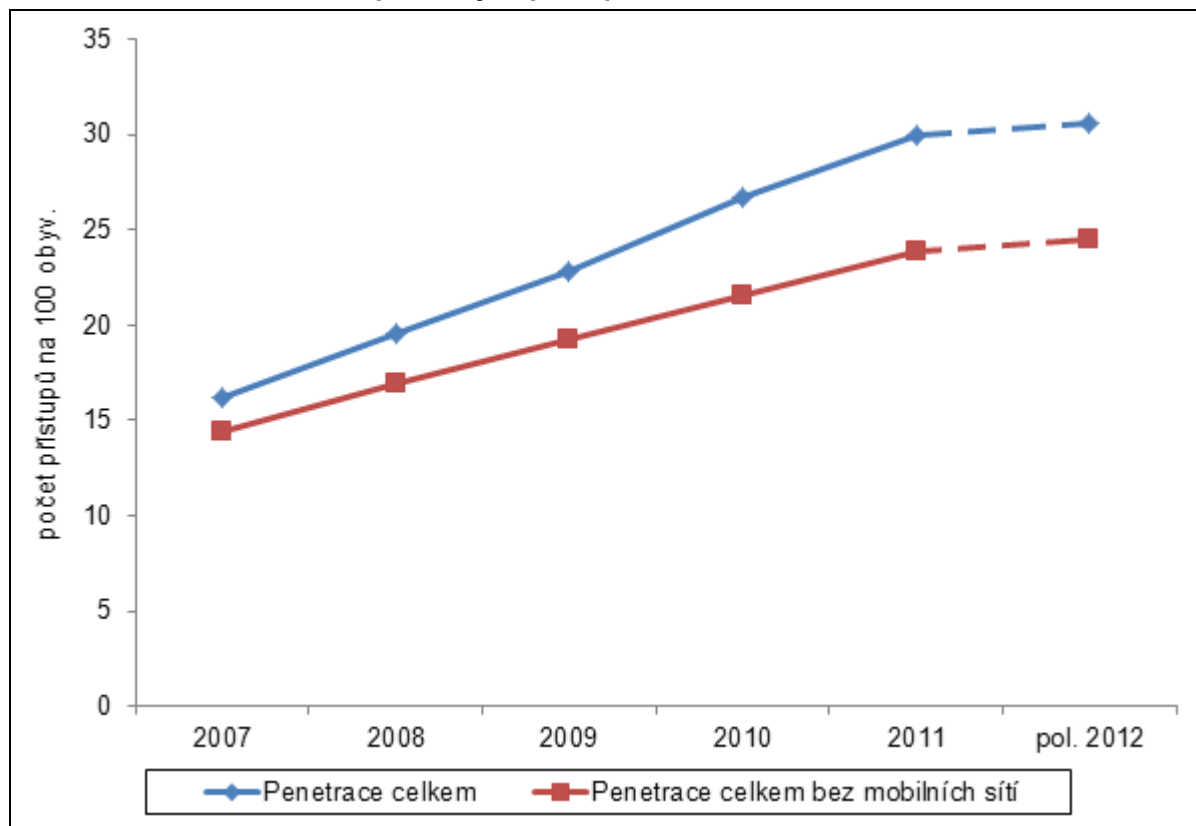
Zdroj: Vyhodnocení sběru dat COCOM.

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že podíl alternativních operátorů u služby přístupu k síti Internet v pevném místě patřil k 31. 7. 2011 k nejvyšším v EU.

6.3 Penetrace širokopásmových přístupů v ČR a mezinárodní porovnání

Graf č. 43: Penetrace širokopásmových přístupů k síti Internet v ČR²⁴

Penetrace širokopásmových přístupů k síti Internet v letech 2007–2010 nadále rostla a ke konci roku 2011 dosáhla výše 30 %, bez započtení přístupů v mobilních sítích pak 23,7 %. Meziroční tempo růstu penetrace bez započtení přístupů v mobilních sítích se však ve sledovaném období mírně snížilo.

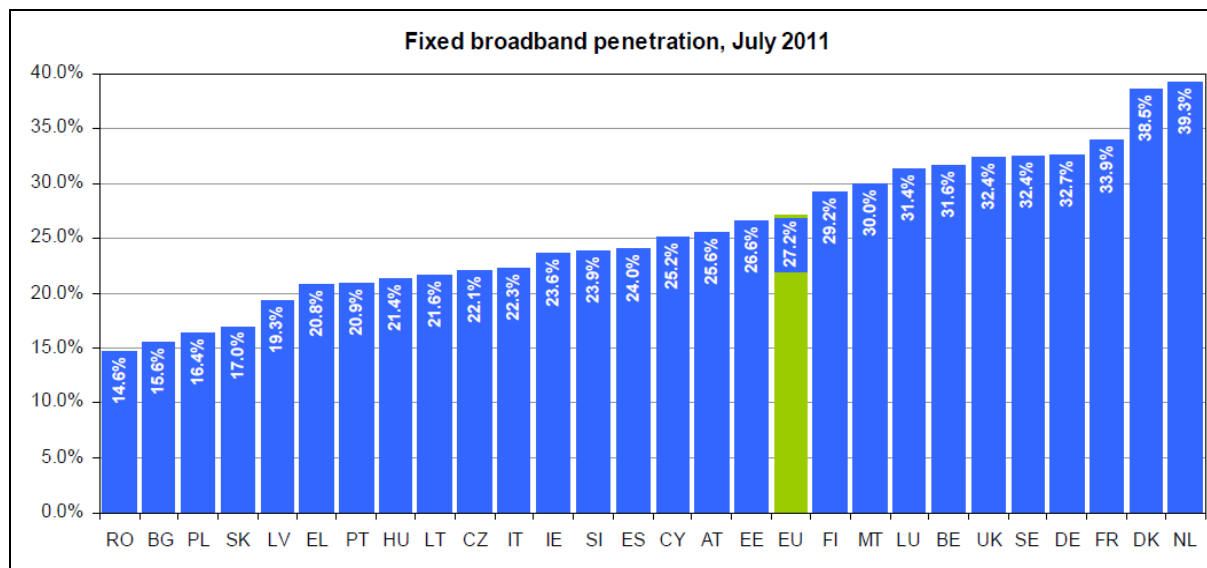
Níže je uvedeno porovnání penetrace v zemích EU, bez započtení přístupů v mobilních sítích. Údaje jsou vztaženy k pololetí roku 2011.

²⁴ Penetrace = počet širokopásmových přístupů k síti Internet na 100 obyvatel (k 31. 12. daného kalendářního roku).

Pozn.: Podle metodiky EK.

Graf č. 44: Porovnání penetrace v zemích EU, bez započtení přístupů v mobilních sítích

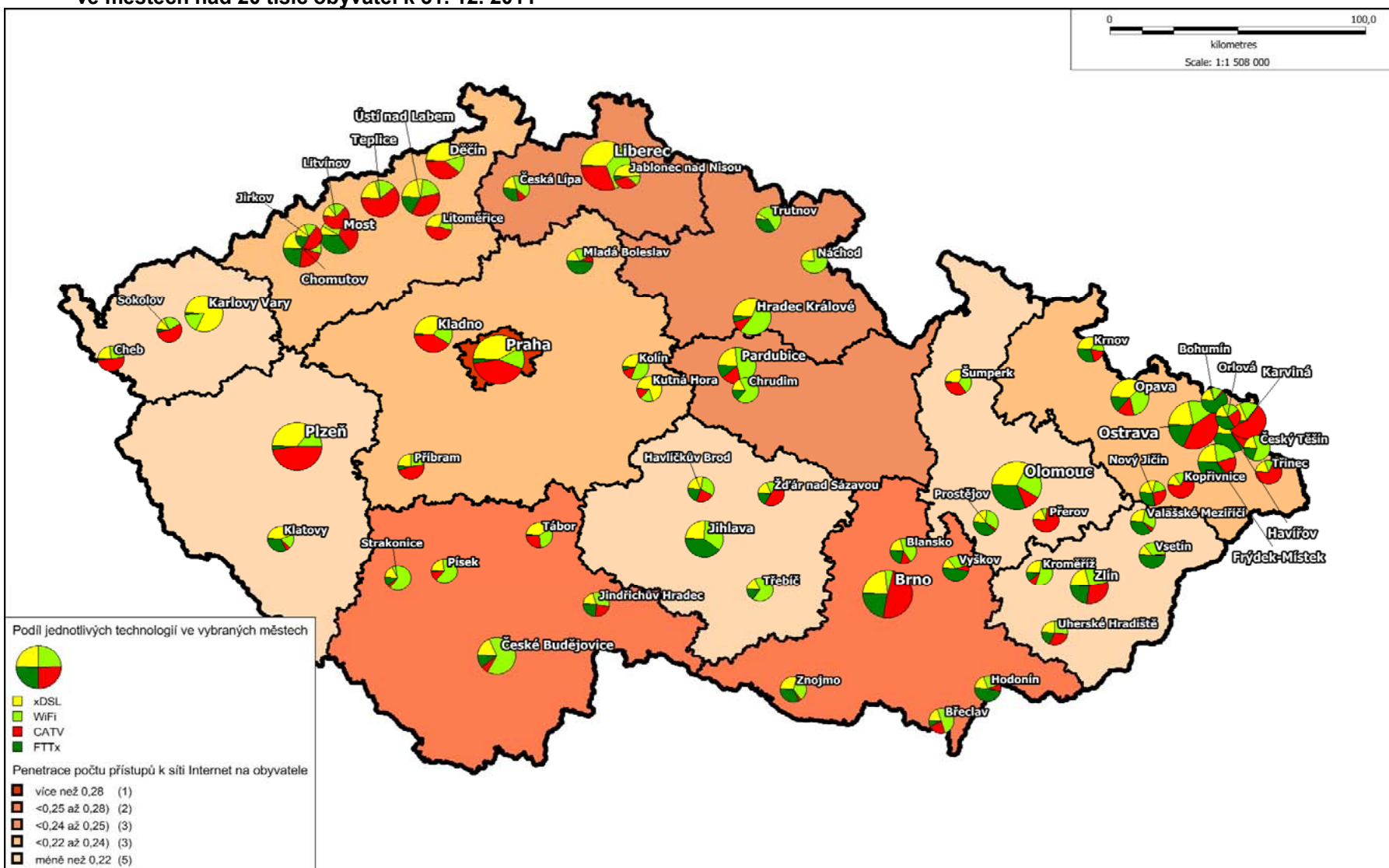

Zdroj: Vyhodnocení sběru dat COCOM.

Na základě porovnání s průměrem zemí EU se však v ČR stále jedná, i přes trvalý růst, o podprůměrnou penetraci (graf ukazuje srovnání penetrace k 31. 7. 2011).

V rámci sběru dat za rok 2010 zahájil ČTÚ i sběr geograficky členěných údajů o přístupech k síti Internet. Na základě disponibilních údajů k 31. 12. 2011 ČTÚ zpracoval níže uvedenou mapu míry penetrace širokopásmových přístupů k síti Internet v jednotlivých krajích spolu s tržními podíly jednotlivých technologií ve městech nad 20 tisíc obyvatel.

Obrázek č. 1: Míra penetrace širokopásmových přístupů k síti Internet v jednotlivých krajích spolu s tržními podíly jednotlivých technologií ve městech nad 20 tisíc obyvatel k 31. 12. 2011

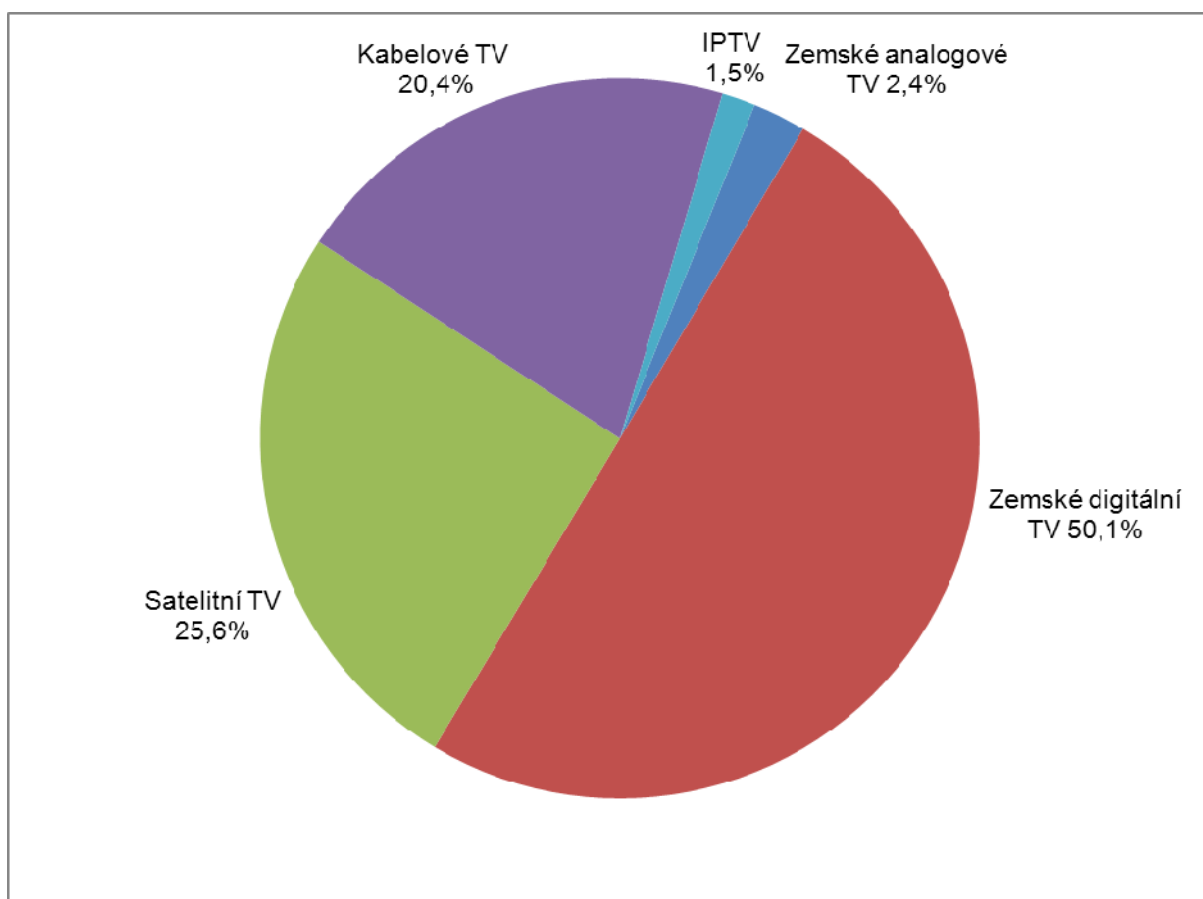
7. Šíření televizního vysílání

V ČR šíří televizní vysílání několik vysílacích technologických platforem, jejichž podíl na trhu se průběžně mění zejména v souvislosti s dokončováním přechodu analogového zemského televizního vysílání na digitální vysílání. Na šíření televizního vysílání ke koncovým uživatelům se podílejí následující platformy:

- zemské analogové televizní vysílání,
- zemské digitální televizní vysílání (DVB-T),
- televizní vysílání prostřednictvím kabelové televize (analogové i digitální-DVB-C),
- televizní vysílání prostřednictvím satelitu (digitální DVB-S),
- televizní vysílání prostřednictvím IP protokolu pevných širokopásmových sítí (IPTV).

Podíl jednotlivých platforem na hlavním příjmu televizního vysílání v domácnostech k 31.12. 2011 je následující.

Graf č. 45: Podíl jednotlivých platforem na hlavním příjmu televizního vysílání v domácnostech

Zdroj: ATO – Mediaresearch

Pozn.: Podíl jednotlivých technologických platforem na příjmu televizního vysílání v domácnostech je určen na základě výzkumu u koncových uživatelů, ve kterém byl zohledněn i způsob příjmu, který uživatelé označili jako hlavní/primární příjem v jejich domácnosti. Velká část domácností vlastní více televizních přijímačů a pro příjem televizního vysílání využívá více než jednu platformu.

Zemské televizní vysílání – přechod na digitální vysílání

Přechod zemského televizního vysílání z analogového na digitální vysílání byl zahájen ve druhé polovině roku 2008 na základě vládního nařízení č. 161/2008 Sb., o technickém plánu přechodu zemského analogového televizního vysílání na zemské digitální televizní vysílání (ze dne 28. 4. 2008). Uvedený dokument předpokládá pro digitální televizní vysílání postupné vybudování čtyř celoplošných vysílacích sítí a současně vypínání analogových vysílačů s cílem ukončení analogového televizního vysílání v ČR k 11. listopadu 2011 s výjimkou územních oblastí Jeseník a Zlín, ve kterých bylo analogové vysílání ukončeno ke 30. červnu 2012.

K polovině roku 2012 bylo digitální televizní vysílání sítě 1 (veřejnoprávní multiplex s programy České televize) dostupné již pro 99,9 % obyvatel, vysílání sítě 2 (šířící programy televize NOVA, Prima a Barrandov) pro 99,6 % obyvatel, vysílání sítě 3 pro 96,3 % obyvatel a vysílání sítě 4 (převedené na společnost Digital Broadcasting) pro 56,8 % obyvatel ČR.

Průběh nárůstu pokrytí obyvatel signálem digitálního televizního vysílání a zmenšující se pokrytí analogovým signálem ukazuje následující tabulka.

Tabulka č. 5: Vývoj růstu pokrytí obyvatel signálem digitálního televizního vysílání

	Pokrytí obyvatel zemským televizním signálem v ČR [%]							
	Analogové vysílání				Digitální vysílání			
	ČT1	ČT2	NOVA	Prima	Síť 1	Síť 2	Síť 3	Síť 4
červen 2008	99,6	90,8	97,7	73,0	0,0	43,0	23,7	17,7
září 2008	99,6	90,8	98,1	72,3	10,3	43,0	29,5	17,9
prosinec 2008	99,6	64,4	98,3	72,3	58,3	52,1	45,7	27,6
březen 2009	99,6	64,4	98,3	72,3	61,5	53,0	45,9	26,6
červen 2009	99,6	64,1	98,3	67,1	66,4	59,2	45,7	26,6
prosinec 2009	89,1	46,4	92,0	47,2	94,3	64,2	55,0	26,6
březen 2010	79,0	41,3	92,0	45,8	94,9	72,7	54,8	22,3
září 2010	65,2	21,9	77,3	32,4	99,9	89,5	84,4	22,3
prosinec 2010	63,1	8,0	75,7	32,1	99,8	90,7	85,2	22,9
březen 2011	62,9	0,3	75,7	32,1	99,9	89,5	85,6	25,5
červen 2011	24,9	0,1	26,5	17,5	99,9	95,1	89,1	25,9
září 2011	24,8	0,1	26,4	17,5	99,9	95,1	91,5	22,7
březen 2012	0,0	0,0	0,4	0,0	99,9	99,8	96,3	22,7
červen 2012	0,0	0,0	0,0	0,0	99,9	99,6	96,3	56,8

8. Seznam použitých zkratek

ARPU (Average Revenue per User) – průměrné tržby na uživatele

CATV – kabelová televize

COCOM (The Communications Committee) – Komunikační výbor při Evropské komisi

CS/CPS (Carrier Selection/Carrier PreSelection) – veřejně dostupná telefonní služba prostřednictvím volby nebo předvolby operátora.

ČR – Česká republika

ČTÚ – Český telekomunikační úřad

DSL, xDSL (Digital Subscriber Line) – technologie pro obousměrný přenos dat na účastnickém kovovém vedení v nadhovorovém frekvenčním pásmu

DVB-C (Digital Video Broadcasting-Cable) – standard pro šíření digitálního televizního vysílání prostřednictvím kabelové televize

DVB-S (Digital Video Broadcasting-Satellite) – standard pro šíření digitálního televizního vysílání prostřednictvím satelitu

DVB-T (Digital Video Broadcasting-Terrestrial) – standard pro šíření digitálního televizního vysílání prostřednictvím sítě zemských vysílačů

EK – Evropská komise

EU – Evropská unie

EUROSTAT – Evropský statistický úřad

FO – fyzická osoba

FTTx (Fiber to the x) – označení pro všechny druhy širokopásmové síťové architektury, která využívá optické vlákno

FWA (Fixed Wireless Access), někdy také označováno jako WLL (Wireless Local Loop) – rádiová síť, poskytující širokopásmové připojení pro koncové účastníky

IPTV – televizní vysílání prostřednictvím IP protokolu, šířené převážně prostřednictvím kovových účastnických vedení nebo optických sítí

ITU (International Telecommunication Union) – Mezinárodní telekomunikační unie

LLU (Local Loop Unbundling) – zpřístupnění účastnického kovového vedení

MMS (Multimedia Messaging Service) – služba multimediálních zpráv

OECD (Organisation for Economic Cooperation and Development) – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

PBX (Private branch exchange) – pobočková telefonní ústředna

PSTN (Public Switch Telephone Network) – veřejná komutovaná telefonní síť

SIM (Subscriber Identity Module) – účastnická karta, která slouží pro identifikaci účastníka ve veřejné telefonní mobilní síti, obsahuje nejen telefonní číslo, ale i např. lokalizační údaje, údaje

potřebné pro autorizaci přístupu do sítě, osobní bezpečnosti hesla, seznam kontaktů apod.

SMS (Short message service) – služba krátkých textových zpráv

UMTS (Universal Mobile Telecommunication System) – technologie pro mobilní telefonní sítě

3. generace, nástupce sítí GSM

VDTS – veřejně dostupná telefonní služba

VoIP (Voice over IP) – telefonní služba prostřednictvím IP protokolu